

Samen voor gelijke kansen

JAARVERSLAG 2019

Inhoudsopgave

Hoogtepunten 2019	04	4 • Fondsenwerving en Communicatie in Nederland	35
Resultaten 2019	06	Plannen 2019 per doelgroep	36
1 • Missie, visie & strategie	08	5 • Netwerken	38
Over ons	09	6 • De organisatie	40
Missie, visie, strategie	09	Interne organisatie	41
Strategisch Meerjarenbeleidsplan	10	Integriteitsbeleid	42
SWOT Analyse/DISC	11	Personeel	42
2 • Resultaten in projectlanden	12	Maatschappelijk verantwoord ondernemen	43
Mensen met een handicap nemen de lead	13	7 • Verantwoordingsverklaring	44
Doelen en resultaten programma's	14	Ons bestuur	45
Bangladesh	15	Accountant	47
Cambodja	16	Risicobeleid	46
India	17	Toekomststrategie	48
Kenia	18	8 • Financiën	49
Mozambique	19	Resultaat	50
Oeganda	20	Inkomsten	50
Tanzania	21	Uitgaven	50
Zuid-Soedan	22	Resultaatanalyse	50
Employable	23	Reservebeleid	50
Every Life Matters	24	Normpercentages	51
Samenwerkingspartners	28	Gebeurtenissen na balansdatum	51
3 • Innovatieve producten en beleidsbeïnvloeding	32	Jaarrekening	51
Onze producten	33	Controleverklaring WITH accountants	72
Social labs	33	Begroting 2020	75
Beleidsbeïnvloeding	34		

Voorwoord

“Op dit moment kan ik niet alleen buiten lopen, omdat ik geen afstand van mensen kan houden. Daardoor voel ik mij afhankelijker dan anders van mijn omgeving. Mijn belangrijkste zintuig, de tast, kan ik minder makkelijk inzetten”. Het is middenin de corona-crisis als ik Klarinne Labooij aan de telefoon heb. Ze is al jarenlang een actieve vrijwilligster van Light for the World. Ze heeft een visuele beperking, en voelt zich daardoor zeer betrokken bij ons werk. Haar verhaal doet me denken aan het verhaal van Sopheak, dat ik eerder die dag onder ogen kreeg. Sopheak woont op het platteland in Cambodja. “Als blinde ben ik afhankelijk van anderen, bijvoorbeeld bij het bereiden van voedsel, of als ik ergens heen ga. Iedereen heeft het over afstand houden, maar hoe kan ik dat in vredesnaam doen?”

De ervaring met corona is nog vers bij het schrijven van het jaarverslag. Het is nog onduidelijk wat de impact van het virus zal zijn op de mensen met wie wij in diverse landen samenwerken, en die in Nederland ons werk mogelijk maken.

Wat we wél weten, is dat aandacht voor een inclusieve samenleving belangrijker is dan ooit. Juist in crisissituaties belanden mensen met een handicap tussen wal en schip, zeker in ontwikkelingslanden, zoals de verhalen van Klarinne en Sopheak laten zien. Omdat ze

gewoonweg over het hoofd gezien worden, omdat hulp aan hen als duur en complex wordt beschouwd, of vanwege stigma en vooroordelen.

In dit verslag delen wij met u, als betrokken donateur, fonds of partner, hoe wij in 2019 ons sterk hebben gemaakt voor eerlijke kansen op (oog)zorg, onderwijs en werk voor mensen met een handicap in ontwikkelingslanden. Dankzij uw betrokkenheid in de vorm van expertise, een financiële bijdrage of gebed konden wij dit in de praktijk brengen. Heel veel dank daarvoor!

Er ligt een onzeker jaar voor ons, zeker voor de mensen met en voor wie wij werken in Afrika en Azië. Tijdens het telefoontje, dat ik had vlak voor het schrijven van dit voorwoord, vertelde Klarinne me dat ze haar handicap in de lockdown periode ook als een voordeel beschouwt: “Ik kan geduldig luisteren aan de telefoon naar mensen die het moeilijk hebben. Corona verbreedert, ook voor mensen met een beperking!” Ik hoop en bid dat corona niet gaat leiden tot uitsluiting, maar tot verbroedering. Daar gaan we ons als Light for the World in ieder geval vol voor inzetten.

Ik wens u veel leesplezier!

Dicky Nieuwenhuis

Dicky Nieuwenhuis

Hoogtepunten 2019

Light for the World International is benoemd tot **een van de beste werkgevers** die werkt op het gebied van inclusiviteit van mensen met een handicap.

Fluitiste Bianca de Vrind organiseert deze maand een **benefietconcert** voor Light for the World. Dankzij deze avond haalt zij maar liefst € 600,- op voor onze oogzorgprojecten in Ethiopië.

Goed nieuws voor mensen met een handicap in Oeganda! Fiona Inci, lid van het British Council, zegt officieel toe dat ze ons initiatief Make 12.4% Work gaan ondersteunen. In Oeganda heeft 12,4% van de bevolking een handicap. Dit initiatief wil jongeren met een handicap **aan een baan helpen**.

Het onderwijs- en werkproject 'EmployAble' in Kenia is afgerond in november.

In juli publiceert Light for the World 'Innovate for Inclusion'. In deze publicatie leggen we uit hoe we **praktische oplossingen voor mensen met een handicap** testen in de praktijk.

Onze collega Lieke ontmoette Sigrid Kaag, Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelings-samenwerking. Ze spraken over hoe het **wegnemen van barrières** voor mensen met een handicap een plek kan krijgen in het beleid voor ontwikkelingssamenwerking.

In november is het onderwijs- en werkproject 'EmployAble' in Kenia, Rwanda en Ethiopië afgerond. Samen met de 30 deelnemers en 6 partnerorganisaties hebben we **ervaringen uitgewisseld die we kunnen gebruiken voor toekomstige projecten**.

JAN

FEB

MRT

APR

MEI

JUN

JUL

AUG

SEP

OKT

NOV

DEC

← 2018

Light for the World wint de **Zero Project Award** met het vrouwenproject in Cambodja 'Women with Disabilities'. De Zero Project Award is een jaarlijkse internationale award voor de meest innovatieve en effectieve oplossingen voor problemen van mensen een handicap.

Internationale erkenning voor onze publicatie 'Towards Inclusion' in samenwerking met onze partner ICCO door ODI. ODI is een gerenommeerde, internationale organisatie die onafhankelijk onderzoek doet naar ontwikkelingssamenwerking. De publicatie beschrijft onze visie op uitsluiting en inclusie, en hoe we hulpmiddelen aanbieden op dit gebied.

In een persoonlijke brief naar donateurs leggen Gertjan en Rianne Segers uit hoe zij **betrokken zijn geraakt** bij Light for the World.

Ambassadeurs Gert-Jan en Rianne Segers

Collega Mirian is namens Light for the World actief in Mozambique, dat dit jaar zwaar getroffen was door de orkaan Idai. Ze doet onderzoek naar toegankelijkheid in vluchtelingenkampen. **Een onderzoek waar Unicef erg in geïnteresseerd is.**

Eten is delen. Daarom organiseerde Light for the World -in samenwerking met Bartiméus- in oktober een relatiediner in het teken van de Dag van het Zicht. Tijdens dit diner konden we onze **missie, visie en dromen delen** met relaties uit Nederland. Yetnebersh Nigussie uit Ethiopië gaf een vlamme speech.

Yetnebersh Nigussie sprak tijdens ons relatiediner in oktober.

In December hebben we een speciale actie gedaan voor kinderen met staar. Staar is een veelvoorkomende oogaandoening onder kinderen in Ethiopië, Mozambique en Zuid-Soedan. In Ethiopië zijn er slechts 15 oogartsen op 102,4 miljoen inwoners. Wij maken ons sterk om in deze landen de oogzorg te verbeteren.

2020 →

Resultaten 2019

BETROKKENEN

We voerden
19 projecten uit in
15 verschillende landen
voor en met mensen
met een handicap.

37

vermogensfondsen
zijn bij ons
werk betrokken

218

kerken zijn bij ons
werk betrokken

6

actieve
vrijwilligers

21

acties ondernomen
door vrijwilligers

48

bedrijven

67

opticiens

INKOMSTEN

€ 5.490.210

totaal inkomsten 2019

€ 3.233.087

besteed aan doelstellingen

€ 996.492

giften van
particulieren

€ 32.024

giften van bedrijven
en ondernemers

€ 65.642

giften van
kerken

€ 958.793

giften van stichtingen
en vermogensfondsen

€ 25.554

optiek
branche

€ 4.907

diverse
ontvangsten

€ 18.527

ontvangsten uit
levering van diensten

€ 293.745

giften van
internationale fondsen

€ 252.894

subsidies van
overheden

€ 45.934

EO Metterdaad

€ 695.283

van verbonden
organisaties zonder
winststreven

€ 2.100.415

uit nalatenschappen

Light for the World werkt aan een wereld waarin mensen met een handicap een eerlijke kans krijgen op onderwijs en werk. Dat doen we samen met mensen met een handicap én in verbinding met iedereen die onze idealen deelt, zowel in Nederland als wereldwijd.

Over ons

Hoe het begon

Oogarts Martien Cozijnsen en zijn vrouw Jenny hielden van reizen. Tijdens deze reizen werden zij geraakt door de situatie waarin kinderen met een visuele beperking leefden. "Wij konden niets anders doen dan in beweging komen," vertelde Martien later. Zo ontstond de stichting Dark & Light Blindcare. Op 16 december 1982 richtte het echtpaar Cozijnsen de stichting op. De Bijbelse opdracht in Mattheüs 25:40 was voor Martien en Jenny een belangrijke drijvende kracht en vormt nog steeds de grondslag voor het werk van onze stichting. De eerste projecten waren gericht op oogzorg en inclusief onderwijs in Thailand. In de loop der jaren is de omvang en diversiteit van het werk gegroeid, is er meer aandacht gekomen voor rechten van mensen met een handicap en het belang van een inclusieve samenleving.

Onderdeel van de Light for the World-familie

Op 1 januari 2012 sloot de stichting zich aan bij Light for the World International, een

samenwerkingsverband van meerdere Europese organisaties met dezelfde doelen. Als gevolg hiervan veranderde de naam Dark & Light in Light for the World. Light for the World Nederland is een zelfstandige organisatie gebleven, maar verbindt zich aan de missie en visie van de internationale organisatie en werkt op programmaniveau veel samen.

Missie, visie, strategie

Missie

Wij willen bijdragen aan een wereld die recht doet aan mensen met een handicap. Het VN-verdrag inzake de Rechten van Mensen met een Handicap is onze leidraad. Mensen met een handicap behoren tot de meest gemarginaliseerde groepen in ontwikkelingslanden. Zij vormen het hart van en geven richting aan ons werk.

- Wij willen stimuleren dat mensen met een handicap de regie over hun eigen leven krijgen.
- Wij willen belemmeringen wegnemen die een gelijkwaardige participatie in de weg staan.

- Wij zijn toegewijd aan het verbeteren van oogzorg, het stimuleren van inclusief onderwijs, revalidatie binnen de gemeenschap, rechten van mensen met een handicap, levensonderhoud en inclusie van mensen met een handicap.
- Wij richten ons hierbij in het bijzonder op gemarginaliseerde groepen en vrouwen en kinderen.

Visie

Wij geloven in een samenleving met gelijke kansen voor iedereen op cultureel, sociaal, politiek en economisch gebied.

Kernwaarden

Betrokken

Wij geloven dat ieder mens is geschapen naar Gods beeld. Daarom kunnen wij ons niet afzijdig houden wanneer de rechten van mensen met een handicap niet worden nageleefd. Wij zijn niet alleen adviseur of trainer, maar zetten ons met hart en ziel in tegen uitsluiting van mensen met een handicap. Wij willen een rolmodel zijn voor diversiteit en inclusie en willen grenzen verleggen waar mogelijk.

Doelgericht

We streven naar effectieve oplossingen en hoge kwaliteit. We richten ons op duurzame en systematische veranderingen en tegelijkertijd ook op directe impact en betere

HOOFDSTUK 1

Missie, visie & strategie

.....
Mattheüs 25:40:

En de koning zal hun antwoorden:

"Ik verzeker jullie: alles wat jullie gedaan hebben voor een van de onaanzienlijksten van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor mij gedaan."

leefomstandigheden voor mensen met een handicap.

Samenwerking

Onze ambitie ligt in samenwerking. Inclusie kan alleen worden bereikt door samen te werken met andere betrokken partijen. We vertellen anderen niet wat ze moeten doen, maar zoeken samen naar de beste oplossing binnen de context. Dit doen we door een open, eerlijke en constructieve houding aan te nemen in de relatie met onze samenwerkingspartners.

Strategisch
Meerjarenbeleidsplan

Ons beleid en de doelstellingen zijn verwoord in het beleidsplan Making Disability Inclusion Work. Het beleidsplan schetst de strategische kaders voor de jaren 2016-2020.

Light for the World ziet zichzelf als aanjager van maatschappelijke veranderingen ten bate van mensen met een handicap in ontwikkelingslanden. Deze rol vervullen wij graag en met passie. Dat doen wij als volgt:

Testen en experimenteren

Innovatie is nodig om barrières te doorbreken die de participatie van mensen met een handicap blokkeren. Dit doen we via onze lab-programma's. Die gaan uit van een vraagstuk dat moet worden opgelost. Door onderzoek, experimenteren, testen en monitoren van resultaten wordt duidelijk wat wel en niet werkt, en waarom.

Gezamenlijke programma's

Gezamenlijke programma's met ontwikkelingsorganisaties vergroten de kans dat op lange termijn meer mensen met een handicap worden bereikt, ook als Light for the World zich terugtrekt. Het is daardoor niet nodig om een eigen structuur voor brede implementatie op te zetten. Bovendien bevordert het de interactie tussen mensen met en zonder handicap.

Training en advies

Light for the World heeft een divers team van Disability Inclusion adviseurs en specialisten in Cambodja, Ethiopië, India, Kenia, Mozambique, Nederland,

Oeganda en Zuid-Soedan. Dit team van specialisten en adviseurs staat klaar om ondersteuning te bieden bij de inclusie van mensen met een handicap, zoals trainingen, praktisch advies en het ontwikkelen van controle-instrumenten.

Lobby

Voor een meer toegankelijke en inclusieve samenleving is publieke bewustwording, politieke wil en inclusief beleid nodig. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken financiert grote ontwikkelingsprogramma's. Het is van belang dat het ministerie haar partnerorganisaties aanspreekt op de toegankelijkheid van deze programma's. Ook ambassades en lokale overheden in onze projectlanden spelen een belangrijke rol.

Leren en delen

Light for the World wil begrijpen hoe mensen met een handicap kunnen meedoen in de maatschappij. Door structurele aandacht voor onderzoek en documentatie verzamelen we nieuwe kennis uit experimenten en delen we die met de wereld. Onderzoek kan niet worden gedeeld als de uitkomsten niet zorgvuldig worden gedocumenteerd. Daarom is het documenteren een belangrijk onderdeel van het proces van leren en delen.

Oogzorg en specifieke ondersteuning

Veel mensen met een handicap in ontwikkelingslanden hebben geen toegang tot praktische diensten en ondersteuning. Light for the World biedt goede en toegankelijke oogzorg, hulpmiddelen (rolstoelen en toegankelijke apps) en diensten (revalidatie).

SWOT Analyse / DISC

	STRENGTH	WEAKNESSES	VERTALING NAAR STRATEGIE 2020
Organisatie	- Organisatie met een onderscheidend en uniek profiel: gebaseerd op christelijke waarden, werkend vanuit een rechtenbenadering, met expertiserol op het terrein van inclusie van mensen met een handicap. - Walk the talk: Inclusie van mensen met een handicap wordt vormgegeven in eigen personeelsbeleid.	- Naamsbekendheid is laag. - Interne processen (financiën, fondsenwerving, programma's) nog onvoldoende op elkaar aangesloten. - Interne expertise vasthouden en ontwikkelen.	- Verstevigen positie financial control in de organisatie. Investeren in scherpe profilering en vergroten naamsbekendheid. - Strategische samenwerking met expertisepartners uitbouwen.
Programs & Partnerships; Research & Development	'Blended approach' - waarin praktisch advies, leren en documentatie en inzet van geteste tools worden ingezet- blijkt goed te scoren bij partners. - Erkenning van de expertise-rol van Light for the World groeit bij externe stakeholders. - Verbinding van micro- naar macroniveau: Light for the World's aanpak waarin praktisch advies, leren en documentatie gecombineerd worden- werkt goed in doorvertaling naar beleidsbeïnvloeding; - Sterke verbinding met Nederlandse, christelijke organisaties voor ontwikkelingssamenwerking.	- Implementatie eigen innovatieprojecten legt druk op de organisatie. Marketing en sales van kennis en expertise is zwak. - Weinig verbinding tussen oogzorg-activiteiten en projecten voor sociale inclusie. - Weinig actieve inbreng partner organisaties en vertegenwoordigers van mensen met handicap in beleid organisatie.	- In nieuwe strategie voor 2021-25 ligt nadruk op het <i>faciliteren</i> van innovatie; voor implementatie worden sterke, innovatieve lokale partners ingeschakeld. - Specialisatie in ontwikkeling van oplossingen voor mensen met een visuele beperking. Investeren in professionele marketing.
Fondsen-werving en Communicatie	- Loyale groep donateurs; Sterk netwerk stichtingen en vermogensfondsen. - Betrokkenheid familieoprichters.	- Verbinding tussen organisatieprioriteiten en die van donateurs. - Afname ongelabelde inkomsten.	- Meer gepersonaliseerde benadering van donateurs, zowel online als in persoonlijk contact. - Daarbij focus op christelijke doelgroep, die zich verbonden voelt met ons thema.

	KANSEN	BEDREIGINGEN	VERTALING NAAR STRATEGIE 2020
Organisatie	- Strategische connectie met diverse 'inclusienetwerken' in Nederland. - Sterke verbinding van christelijke achterban met het thema waarvoor Light for the World zich inzet, nichepositie. - Kansen voor opschaling via programma's van Nederlandse (christelijke) collega-organisaties.	Wet van de remmende voorsprong: andere organisaties kunnen zich eveneens gaan specialiseren als expert voor inclusie van mensen met een beperking in ontwikkelingslanden.	Light for the World-NL ziet haar meerwaarde in de combinatie van christelijke identiteit, en het werken aan eerlijke kansen op (oog)zorg, onderwijs en werk voor iedereen. Dit wordt uitgangspunt voor strategische keuzes.
Programs & Partnerships; Research & Development	- Groeiende aandacht bij diverse actoren voor inclusie: brede ontwikkelingsorganisaties, private sector en institutionele fondsen. - Sterker leiderschap en voortrekkersrol vanuit Zuidelijke organisaties en belangenvertegenwoordigers voor mensen met handicap.	Steeds strengere eisen van institutionele donateurs.	- Samenwerking in strategische consortia blijft essentieel. - In kernlanden zullen strategische partners betrokken worden bij beleidsvorming.
Fondsen-werving en Communicatie	Trend werken in consortia waarbij toegevoegde waarde helder moet zijn. Groeiende groep welgestelde ouders in de samenleving. Wens persoonlijke betrokkenheid bij goede doelen.	- Hoge competitie tussen NGO's; - Belastingaftrek voor NGO's wordt minder aantrekkelijk.	Positioneren richting kansrijke consortia.

HOOFDSTUK 2

Resultaten in projectlanden

Gelijke kansen voor mensen met een handicap. Daar maakt Light for the World zich sterk voor. We steunen mensen met een handicap op het gebied van onderwijs, werk, oogzorg, gezondheidszorg en noodhulp. In dit hoofdstuk leest u de resultaten van ons werk in 2019 en de impact dat ons werk heeft gehad op mensen met een handicap, wereldwijd.

Mensen met een handicap hebben de lead

Het is essentieel dat mensen met een handicap zélf betrokken zijn bij het ontwikkelen van oplossingen voor een inclusieve samenleving. Dit is voor Light for the World een belangrijk principe in haar werk. Door mensen met een handicap 'de lead' te laten nemen, worden ze zinvol betrokken bij de ontwikkeling, het ontwerp en uitvoering van een project. Het verhaal van de 34-jarige Owilli Michael uit Oeganda is

hiervan een prachtig voorbeeld. Michael is boer in het dorp Pamo en leeft al 34 jaar met een lichamelijke beperking – zijn linkerhand is vanaf zijn geboorte verlamd. Dit heeft hem echter niet beperkt in zijn ambities.

“Ik weet dat mijn linkerhand niet goed functioneert, maar ik ben gewoon in staat om alles te doen wat ik wil,” vertelt Michael. “In 2017 werd ik uitgenodigd door een vrijwilliger van Share An Opportunity Uganda. Ze nodigden mij uit om een bijeenkomst bij te wonen over

de inclusie van mensen met een handicap.

Daar werd ik aangemoedigd om te gaan voor een baan waarmee ik de kost kan verdienen, zonder te kijken naar wat ik wel of niet kan. De leider van de training zei: “Het hebben van een beperking betekent niet dat je niks kunt.” Dit heeft mij ontzettend gemotiveerd om boer te worden. Na de training ging ik terug naar mijn dorp en vertelde ik deze boodschap door aan mijn dorpsgenoten die ook een handicap hebben.

Als boer wil ik een rolmodel voor hen zijn en voor hen opkomen. Dat is mijn doel.”

Doelen en resultaten programma's

In het beleidsplan 2016-2020 Making Disability Inclusion Work heeft Light for the World concrete doelstellingen verwoord. Deze

zijn primair gericht op de inclusie van mensen met een handicap binnen algemene ontwikkelingsprogramma's.

- **Doel 1:** Walk the talk: Light for the World is zelf katalysator en innovator van inclusie van mensen met een handicap.
- **Doel 2:** Via partnerschappen met Light for the World Nederland maken ontwikkelingsactoren (zoals

maatschappelijke organisaties, overheidsinstituten en particuliere bedrijven) hun programma's en diensten inclusief voor mensen met een handicap.

- **Doel 3:** Pleiten voor inclusief beleid bij grote donoren.
- **Doel 4:** Versterking van de stem- en adviesvaardigheden van mensen met een handicap.

	DOEL 2019	RESULTAAT 2019
Aantal nieuwe publicaties over inclusie van mensen met een handicap	5	10
Aantal uitgevoerde adviestrajecten bij andere organisaties	15	17
Gemeenschappelijke programma's met internationale ontwikkelingshulporganisaties	15	19
Aantal partnerschappen met lokale en internationale organisaties op gebied van inclusie	80	84
Beleidswijzigingen bij Ministerie van Buitenlandse Zaken rondom inclusie in ontwikkelingswerk	5	5
Aantal projecten geïmplementeerd met gehandicaptenorganisaties	15	17
Aantal samenwerkingen met lokale gehandicaptenorganisaties in lobby	15	16

Tabel 1: Doelstellingen 2016-2020

Onze aanpak

Light for the World participeert al vier jaar in een partnerschap van ICCO en een brede groep met niet-gouvernementele ontwikkelingshulporganisaties in samenwerking met het Ministerie van Buitenlandse. Doel van dit partnerschap is om in samenwerking met maatschappelijke organisaties ongelijkheid en onrecht in ontwikkelingslanden te verminderen. Sinds 2016 zijn we actief betrokken bij deze samenwerking in vier landen, waaronder Bangladesh, Ethiopië, India en Oeganda. In 2019 hebben we in Bangladesh verschillende activiteiten verricht. Zo gaven we trainingsworkshops, we begeleidden partnerorganisaties op veldniveau en we toetsten de mate van toegankelijkheid van programma's van

partnerorganisaties. Dit zorgde ervoor dat mensen zich meer bewust werden van het belang van inclusie van mensen met een handicap. Concreet betekent dit dat partnerorganisaties mensen met een handicap betrokken bij hun eigen projecten.

Braille leren met een prikpen.

Hoogtepunten

- We bereikten meer dan 30 mensen met een handicap via verschillende hulporganisaties en andere instituten.
- 10 organisaties hebben we getraind in inclusief werken.
- We hebben een training gegeven aan 60 beleidsmedewerkers van de Verenigde Naties over hoe zij doel 10 van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen, het terugdringen van ongelijkheid, kunnen realiseren voor mensen met een handicap.

Cambodja

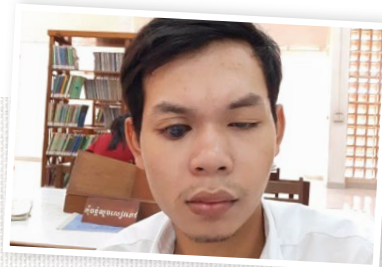
Onze aanpak

Cambodja heeft de afgelopen jaren een snelle economische groei doorgemaakt. Deze economische groei moet echter meer inclusief. Een meer inclusieve economische groei betekent dat alle mensen in de samenleving eerlijk van deze economische groei moeten kunnen profiteren.

Ondanks vele inspanningen en acties kunnen mensen met een

handicap nog steeds moeilijk aanspraak maken op hun rechten. De meeste mensen met een handicap leven op het platteland, in extreme armoede. Zij zijn de meest kwetsbare groep. Handicap en armoede zijn een vicieuze cirkel. Mensen met een handicap lopen een groot risico om in armoede te vervallen en armen hebben een hoger risico op een handicap.

Daarom hebben we voor de komende drie jaar zes strategische doelstellingen opgesteld om inclusie van mensen met een handicap in Cambodja te bevorderen:

SENGOUN

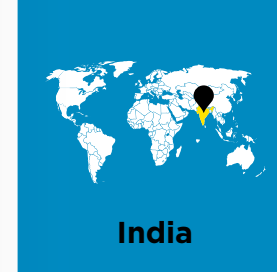
Heng Sengoun is 24 jaar en woont in Cambodja. Sengoun is geboren met twee slechte ogen. In zijn tienerjaren verdween zijn zicht helemaal. Hierdoor kon hij moeilijk meekomen op school: "Op school was ik anders. In plaats meeschrijven, kon ik alleen maar luisteren naar de leraar. Ik werd gediscrimineerd door mijn medeleerlingen, maar mijn familie moedigde me altijd aan. Twee jaar later steunden mijn ouders mij om me in te schrijven voor de blindenschool in Phnom Penh, die wordt medegefinancierd door Light for the World. Daar maakte ik een heel nieuw begin. Op deze school kon ik tenminste teksten lezen, typen met de computer en leerde ik Engels.

Na mijn middelbare school, besloot ik Khmerliteratuur te studeren aan de universiteit. De professor wist niet hoe hij met studenten met een visuele beperking om moest gaan, en sommige studenten wisten niet wat blindheid betekende. Daardoor voelde ik me depressief en eenzaam. Gelukkig kwam daar verandering in. De studenten en docenten leerden hoe ze met mij om moesten gaan en toonden begrip voor mijn handicap. Ik heb veel goede vrienden gemaakt. Ik wil later leraar worden om kennis te delen met alle (visueel beperkte) studenten in Cambodja. Ook wil ik schrijver worden."

1. Bouwen aan een sterker leiderschapsnetwerk voor vrouwen met een handicap.
2. Inclusie van mensen met een handicap bij lokaal bestuur.
3. Innovatieve oplossingen bedenken voor levensonderhoud in de landbouw en inclusief werkgelegenheid en ondernemerschap.
4. Projecten of beroepsgroepen toegankelijk maken voor mensen met een handicap en verandering van organisaties op gebied van inclusie, training en advies, lobby en belangenbehartiging.
5. Inclusieve gezondheidszorg gericht op ooggezondheid, seksuele reproductieve gezondheid en rechten, tandheelkundige gezondheid en inclusieve eerste hulp.
6. Inclusieve ontwikkeling die gericht is op de lokale gemeenschap.

Hoogtepunten

- We wonnen de Zero Project Award met het vrouwenproject Women with Disabilities in Cambodja. Een internationale prijs voor de meest innovatieve en effectieve oplossingen voor problemen waar mensen met een handicap tegenaanlopen.
- Dankzij goede fondsenwerving hebben we ons project voor vrouwen met een handicap kunnen ondersteunen. Zo hebben we bijvoorbeeld een muziekvideo gemaakt over gender gerelateerd geweld.
- Verschillende projecten en partnerschappen hebben we opgeschaald door successen in fondsenwervende activiteiten, waaronder het AgriLab project.

India

Onze aanpak

In 2019 hebben we in India verschillende activiteiten verricht, waaronder het geven van trainingsworkshops, begeleiding van partnerorganisaties op veldniveau en het toetsen van de mate van toegankelijkheid van programma's van partnerorganisaties. Hierdoor werden mensen zich meer bewust van het belang van inclusie van mensen met een handicap. Concreet betekent dit dat partnerorganisaties mensen met een handicap in hun eigen projecten betrokken.

Hoogtepunten

- We hebben meer dan 170 mensen met een handicap bereikt via verschillende hulporganisaties en andere instituten.
- In totaal hebben we 10 partnerorganisaties getraind op inclusie van mensen met een handicap.
- We hebben 95 VN-vrijwilligers en jeugdleiders getraind op inclusie van mensen met een handicap. VN-vrijwilligers is een netwerk van jonge vrijwilligers die op nationaal niveau onder andere de inclusie van mensen met een handicap promoten.

Kenia

Onze aanpak

Het InBusiness-programma is een innovatief initiatief dat micro-ondernemers met een handicap in Kenia in vier districten ondersteunt. Dit doen we in Kakamega, Kisumu, Uasin Gishu en Nakuru. We bieden mensen met een handicap praktische hulp aan om hun bedrijf op te zetten, we brengen hen in contact met bedrijven met oog op werk en geven hen de mogelijkheid voor mentorschap. Hierdoor groeien de bedrijven niet alleen, ze creëren ook banen. Via het project willen we 720 micro-ondernemers bereiken in drie jaar tijd. We richten ons voornamelijk op vrouwen, jongeren en mensen met een handicap. We implementeren dit project in samenwerking met strategische partners,

waaronder Kenia Private Sector Alliance, Netherlands Business Hub en BoP Innovation Services Ltd.

We voeren ook het pleitbezorgings- en capaciteitsopbouwend project Amplify Voices for Women with Disabilities uit. Dit doen we in samenwerking met United Disabled Persons of Kenya

(UDPK) en de Federation of Women Lawyers in Kenia. Via dit project ondersteunen we UDPK bij het geven van trainingen voor trainers, die vervolgens de peer-adviseurs trainen. De peer-adviseurs trainen weer honderden vrouwen met een handicap in de projectlocaties en helpen een controle- en evaluatiebeleid voor het project te begrijpen en implementeren.

Hoogtepunten

- We hebben in totaal 25 bedrijfsadviseurs opgeleid die verantwoordelijk zijn voor bedrijfsondersteuning voor alle micro-ondernemers.
- Tot nu toe zijn er in totaal 190 micro-ondernemers betrokken bij diverse bedrijven.
- In totaal zijn er 10 bedrijven verbonden aan het InBusiness project in Kenia.

Mozambique

Onze aanpak

Light for the World International is sterk aanwezig in Mozambique. Zo is er een kantoor gevestigd in Beira en voeren we allerlei programma's uit op gebied van (oog)gezondheidszorg, inclusief onderwijs, revalidatie in lokale gemeenschappen en lobby. Twee programma's zijn gericht op inclusieve gezondheidszorg, waarvan één in samenwerking met Plan Mozambique. Toegang tot gezondheidszorg voor personen met een handicap, met name vrouwen en meisjes, is een grote zorg. Deze programma's voorzien daarom in deze belangrijke behoeftes.

In het jaar 2019 werd Mozambique getroffen door

de orkaan Idai. Hierdoor zijn veel werkzaamheden van Light for the World overgegaan op primaire humanitaire hulp. De aanpak van Light for the World tijdens de cycloon was met name gebaseerd op het welzijn van personeel en onze doelgroep: Mensen met een handicap. Nadat er een inventarisatie was gemaakt van de behoeften van de getroffen en, hielp Light for the World mee aan het leveren van voedsel en constructiemateriaal. Daarnaast trainden we humanitaire hulporganisaties in hoe zij mensen met een handicap kunnen betrekken bij humanitaire hulp. Op deze manier hebben we meer dan 3200 mensen met een handicap weten te bereiken.

Hoogtepunten

- We hebben in totaal meer dan 3200 mensen met een handicap bereikt via verschillende hulporganisaties en andere instituten.
- In totaal hebben we 24 humanitaire hulporganisaties getraind in inclusie van mensen met een handicap, waaronder 137 werknemers.
- We hebben 640 kinderen met een handicap bereikt via verschillende hulporganisaties en andere instituten.

MANUEL

Manuel vertelt over de impact van cycloon Idai.

Manuel (64) is blind en woont in Mozambique, dat in maart 2019 werd getroffen door cycloon Idai. "Omdat ik blind ben, realiseerde ik me niet wat er gebeurde," vertelt hij. "Ik kon de muren van mijn huis niet meer terugvinden." Manuel verloor die dag zijn vrouw en kleinzoon onder het puin. Hij probeert nu samen met zijn dochter, kleinzoon en zus het gewone leven weer op te pakken.

In noodsituaties zijn mensen met een handicap een van de meest kwetsbare groepen. Zij worden extra hard getroffen bij rampen, omdat ze moeilijker kunnen anticiperen op de gebeurtenissen. Bijvoorbeeld vanwege slechte wegen of geen toegang tot medicijnen of hulpmiddelen. Light for the World helpt hen hun leven weer op te bouwen. Zo heeft Manuel materiaal gekregen voor de herbouw van zijn huis en krijgt hij begeleiding om zijn trauma te verwerken.

Oeganda

Deelnemers van
het Make 12.4%
Work initiatief.

Onze aanpak

In Oeganda heeft ons werk drie kerndoelen. Ten eerste richten we ons op het bedenken van oplossingen voor levensonderhoud van mensen met een handicap. Bijvoorbeeld door mensen met een handicap aan een stageplek te helpen of een gepersonaliseerde vaktraining te geven, zodat ze een beroep kunnen uitoefenen en inkomsten kunnen genereren.

We onderhouden contact met reguliere partners die vormen van levensonderhoud ontwikkelen. Denk aan partners en bedrijven uit de financiële sector, de openbare sector en supermarkten.

Ten tweede richten we ons op versterken van jongeren met een handicap. We geloven sterk in de kracht van jongeren met een handicap als veranderaars en sleutelfiguren onder hun leeftijdsgenoten. Hiervoor werken we samen met andere gespecialiseerde organisaties

en instellingen die gericht zijn op het versterken van jonge en kwetsbare mensen.

Ten derde hopen we besluitvormers op hoog niveau te betrekken. We benaderen actief politici en bewindslieden, met concrete oplossingen.

Hoogtepunten

- We hebben meer dan 5.983 mensen met een handicap bereikt via verschillende hulporganisaties en andere instituten.
- In totaal hebben we 87 partnerorganisaties getraind in inclusie van mensen met een handicap.
- 24 jongeren met een handicap hebben werkervaring opgedaan via het Make 12.4% Work Experience Program, ten minste de helft van de stages resulteerde in werk.
- 111 jongeren met een handicap werden getraind in sociale en professionele vaardigheden via onze sociale vaardigheidstrainingen.
- 102 bedrijven, instellingen en ontwikkelingsorganisaties hebben zich aangemeld als lid van het initiatief Make 12.4% Work.

Tanzania

Onze aanpak

In 2010 is er in Tanzania een werkgelegenheidsenquête gedaan onder 126 bedrijven. Daaruit bleek dat slechts 0,7% van het personeelsbestand bestond uit mensen met een handicap in plaats van de wettelijke vereiste van 3%. Verder bleek dat de meerderheid van de werkgevers zich niet bewust is van het feit dat mensen met een handicap duidelijk achtergesteld worden op de werkvloer. Deze situatie voedt daarom stigma en ontkenning van de arbeidsrechten van personen met een handicap. Daarom zet Light for the World zich in om bewustwording te genereren over inclusie van mensen met een handicap.

De aanpak die Light for the World in Tanzania hanteert is met name jongeren met een handicap in de lead zetten. Hiermee bedoelen we dat we jongeren met een handicap trainen hoe zij andere mensen met een handicap leren opkomen

voor hun rechten. In 2019 hebben we zes jongeren opgeleid tot adviseur over inclusie van mensen met een handicap. Daarnaast hebben we in totaal 71 mensen met een handicap via verschillende hulporganisaties en andere instituten bereikt.

Hoogtepunten

- We hebben meer dan 71 mensen met een handicap via verschillende hulporganisaties en andere instituten bereikt.
- In totaal hebben we vier partnerorganisaties getraind op inclusie van mensen met een handicap.
- We hebben meer dan 11 mensen met albinisme bereikt.
- We hebben zes jongeren met een handicap opgeleid om adviseurs over inclusie van mensen met een handicap te worden.

MARK

Mark is 18 jaar en heeft een verstandelijke beperking. Hij had moeite om mee te doen met het reguliere onderwijs. Leren vond hij moeilijk en hij voelde zich niet prettig op de reguliere school.

“School was moeilijk,” vertelt Mark. “Sommige leraren en zelfs klasgenoten bleven me dom noemen. Ik werd vaak geslagen en ik bleef steeds zitten omdat ik geen goede cijfers kreeg. Ik begreep de uitleg van leraren wel, maar ik had moeite om boeken te lezen en te begrijpen.”

Gelukkig kwam daar verandering in. Mark mocht meedoen aan een speciaal programma waar Light for the World aan mee werkt: Het Make 12.4% Work Initiative. Daardoor kon Mark stagelopen bij een hotel als voedselassistent. “Op een nieuwe plek beginnen is nooit eenvoudig. Ik was bang, ik kende niemand. De medewerkers van de keuken durfden mij niet in te zetten in de bediening, dus moest ik in de keuken werken. Maar al snel werd ik in de bediening ingezet. En met succes: Na twee maanden mocht ik het buffet leiden! Naast dat ik het vak geleerd heb, ben ik nu ook veel meer over mijn handicap gaan praten met andere mensen. Ik kan nu eerder om hulp vragen als ik dat nodig heb.”

Zuid-Soedan

Oogtest op
een school in
Zuid-Soedan

Onze aanpak

In Zuid-Soedan doet Light for the World interventies over duurzame en inclusieve ontwikkelingshulp. Doel is om de noodhulp van andere organisaties te beïnvloeden, zodat zij ook mensen met een handicap betrekken bij hun programma's. In West-Bahr El-Ghazal voeren we samen met Dorcas en Edukans het Skills for Work programma uit. We ondersteunen jongeren bij het ontwikkelen van

hun vaardigheden, het vinden van een baan of het opstarten van een bedrijf. Light for the

World zorgt ervoor dat jongeren met een handicap deel uitmaken van het programma.

Hoogtepunten*

- 4.753 stagiaires tussen 15 en 35 jaar studeerden af bij vijf vaktrainingen.
- We hebben 11 vakken aangeboden: 9 business gerelateerde vakken en 2 praktische vakken.
- 464 studenten kregen een baan in de private sector.
- 1746 bedrijven zijn opgericht met behulp van leningen en startsubsidies.

**Resultaten van 1 Maart 2016 tot en met 29 Februari 2020*

NYAMITH

Nyamith woont al vijf jaar in een vluchtelingenkamp. Ze was negen toen ze uit Zuid-Soedan vluchtte voor de burgeroorlog. Vier van haar familieleden kwamen om in een hinderlaag. Door een hersenaandoening bij haar geboorte kan Nyamith niet lopen. Haar moeder draagt haar op de rug. Nyamith ging niet naar school en kinderen vermeden haar. Zelfs haar

moeder vertelde dat ze geen hoop zag voor haar dochter. Gelukkig maakten Light for the World en een Italiaanse hulporganisatie het mogelijk dat ze

geopereerd kon worden. Ze kan nu met krukken lopen en zich verplaatsen met een rolstoel.

Een fysiotherapeut van Light for the World vertelt: "Nyamith doet soms huishoudelijke klussen als fysiotherapie, zoals de was. Zo leert ze haar spieren spelenderwijs te ontwikkelen en sterker te maken. In 2018 ging Nyamith voor het eerst naar school. De docenten van de school krijgen training hoe om te gaan met kinderen met een handicap en hoe ze ervoor kunnen zorgen dat zij volop mee kunnen doen in de klas. "Kinderen willen nu wel met me spelen," zegt Nyamith blij, "en het mooiste van alles is dat ik naar school ga en samen met mijn vriendinnen kan leren."

EmployAble

Onze aanpak

In het EmployAble-programma volgen jongeren met een handicap inclusieve vaktraining en zoeken ze naar inclusief werk. Light for the World helpt vakscholen om hun gebouwen en opleidingen open te stellen voor alle studenten, ook die met een handicap. De school gaat de uitdaging aan om inclusieve stages en leer-en-werktrajecten te vinden bij bedrijven en instellingen. Daarnaast zoekt Light for the World ook leer-en-werkplekken bij vakmensen die leerlingen opleiden tot timmerman, schoenmaker of een ander beroep.

De focus in van 2019 lag op de overgang van jongeren van opleiding naar werk. Daarnaast werd een projectevaluatie uitgevoerd en was er een conferentie over leren en delen om alle lessen uit dit project te systematiseren. Het jaar 2019 was namelijk het laatste projectjaar van EmployAble. Met de resultaten van de afgelopen jaren kunnen we nieuwe programma's opzetten die jongeren met een handicap efficiënt trainen en hen helpen om door te werken.

Eric uit Rwanda

Meerlandenprogramma's

Light for the World heeft twee programma's in meerdere landen die worden uitgevoerd in samenwerking met onze partnerorganisaties in Ethiopië (ECDD), Rwanda (UPHLS) en Kenya (UDPK). Deze programma's zijn opgezet om innovaties te bevorderen. Ook streven wij ernaar op deze manier op lange termijn een impact te hebben. Light for the World coördineert deze programma's, en is verantwoordelijk voor de innovatie- en leerdoelen.

MEKDES

Dromen van een groot familiebedrijf

Mekdes volgt een opleiding tot kapper en is stagiaire. Ze heeft een gehoorbeperking, maar dat belemmert Mekdes niet om haar dromen achterna te gaan. Ze volgt een training om het kappersvak te leren. Deze training wordt aangeboden door ECDD, een van onze partners. Het heeft haar leven compleet veranderd.

Mekdes vertelt: "Ik kreeg ooit de kans om in een schoonheidssalon te werken. Helaas kon de eigenaar mij niet begrijpen. Ze dacht dat ze door mij haar klanten zou verliezen. Ze had geen vertrouwen in mij. Tegen dit probleem loop niet alleen ik aan, maar ook andere jongeren met een handicap. Ik denk dat er veel meer moet worden gedaan om te laten zien dat mensen met een handicap net zo goed kunnen presteren als mensen zonder een handicap. De training die ik heb gevolgd bij ECDD, was geweldig! Het heeft me geholpen anderen te laten zien dat ik echt wel dingen kan. Ik geloof dat het echt een recht is om mezelf te ontwikkelen en mijn droom te bereiken. Samen met mijn familie doorgaan met dit beroep en een groot en bekend familiebedrijf opzetten. Ik hoop en geloof dat ik mijn droom zal waarmaken!"

EmployAble

De 2-jarige
Greta uit Oeganda

Maak capaciteiten van mensen met een visuele beperking zichtbaar

Via het EmployAble project hebben we in totaal 90 mensen met een visuele beperking weten te bereiken.

Oogzorg, beroepsonderwijs en begeleiding naar werk voor jongeren met een visuele handicap: In landen als Ethiopië, ZuidSoedan, Rwanda, Congo, Kenia en Mozambique blijft de kwaliteit hiervan ver achter.

De gevolgen zijn ernstig. Honderdduizenden mensen worden blind of kampen met slechtziendheid. En dat had voorkomen kunnen worden. De handicap raakt hen dubbel. Niet alleen beperkt die hen in hun fysieke functioneren, maar ook hun toekomstperspectief wordt kleiner. Jongeren met een visuele beperking krijgen geen kans op een zelfstandige plek in de

maatschappij. Light for the World heeft meer dan 30 jaar ervaring in oogzorg in ontwikkelingslanden. Het hoofddoel van onze oprichter – oogarts Martien Cozijnsen – was om mensen die blind zijn weer zicht te geven, vermijdbare blindheid te voorkomen en goede ondersteuning te bieden aan mensen die leven met blindheid of slechtziendheid.

Onze aanpak – Ethiopië

- **Behandelen:** In Ethiopië heeft de oogkliniek van Arba Minch mobiele teams. Deze mobiele teams reizen naar afgelegen gebieden om mensen te behandelen. Light for the World wil het aantal mobiele teams naar zes uitbreiden.
- **Opleiden:** In onder andere de Ethiopische oogkliniek in Gondar wil Light for the World zes nieuwe oogartsen opleiden. Daarnaast worden vijftig studenten in (klinische) optometrie opgeleid. Verpleegkundigen starten met een opleiding Oogheelkunde of met bijscholing.
- **Voorkomen:** In de Ethiopische regio's Batu en Butajira worden ooginfecties voorkomen door aanleg van waterputten. Ook probeert Light for the World de kwaliteit van het beschikbare water te verhogen.
- **Van vakopleiding naar werk:** Niet iedereen kan het zicht terugkrijgen. Dat betekent vaak uitsluiting en geen kans op werk of inkomen. In Ethiopië worden bijvoorbeeld docenten van vakopleidingen getraind hoe ze jongeren met visuele beperking moeten opleiden en machines moeten aanpassen.

Kinderen krijgen een oogtest

EMUNESH

‘Ik dacht dat ik blind zou worden. Nu heb ik mijn zicht terug en daarmee ook mijn hoop op een goede toekomst.’

Emunesh (13 jaar) kreeg een oogaandoening en kon daardoor niet meer naar school. Het begon twee jaar geleden met koorts en jeukplekken in haar gezicht. Een paar maanden later kreeg ze problemen met het zicht in haar ogen. Het duurde nog twee maanden voor ze haar familie over haar probleem vertelde. “In het begin dachten we dat het tijdelijk was. Maar toen ze van school af moest omdat haar cijfers slecht waren, begrepen we dat het ernstig was.

Helaas verdien ik maar weinig en had ik geen geld om met mijn dochter naar een dokter te gaan”, vertelt de vader van Emunesh. Van een buurvrouw hoorden zij over een oogkliniek, waar Emunesh gratis behandeld zou kunnen worden. Op dat moment dacht Emunesh dat zij voor de rest van haar leven blind zou worden. “Na de operatie leek het alsof er een wonder was gebeurd. Ik heb het zicht in mijn ogen terug, ik ben heel gelukkig. Nu wil ik graag terug naar mijn moeder en terug naar school.”

**My Body
My Future**

My Body My Future is een meerlandenprogramma, geïmplementeerd door Plan International Finland in samenwerking met Light for the World (2018-2021). Het programma is opgezet in Oeganda, Ethiopië, Mozambique, Laos en Myanmar. Het My Body My Future-

programma richt zich op de ontwikkeling van jongeren, met name meisjes. We geven seksuele voorlichting aan jongeren en wijzen hen op hun rechten. Bescherming van deze jongeren is van groot belang omdat ze zeer kwetsbaar zijn. Zo strijden we tegen kinderhuwelijken,

tienerzwangerschappen en genitale verminking van vrouwen. Als programmapartner is Light for the World verantwoordelijk voor de inclusie van jongeren met een handicap. Ook ontwikkelen we inclusieve concrete maatregelen en initiëren we nieuwe partnerschappen binnen het opgezette programma.

Het My Body My Future programma heeft de volgende doelen:

- Jongeren met of zonder handicap beschikken over kennis en de juiste houding en gedrag die nodig zijn om zelfstandige en gezonde beslissingen te nemen op het gebied van hun seksuele rechten.
- Ouders, leiders en leden van de gemeenschap beschikken steeds meer over kennis, de juiste houding en gedrag om meisjes gelijk te behandelen en keuren het kinderhuwelijk en alle geweld tegen meisjes met en zonder beperkingen af.
- Maatschappelijke organisaties worden steeds meer betrokken en mobiliseren anderen voor gendergelijkheid en de rechten van meisjes op seksueel gebied.
- Overheden en lokale autoriteiten prioriteren het recht van meisjes op seksueel gebied in beleidskaders en pakken seksueel geweld en schadelijke praktijken in hun werk aan.

Hoogtepunten in 2019

- In Oeganda hebben we 5 medewerkers van Plan Uganda, 52 hulpverleners en 26 organisaties een vervolgtraining aangeboden over inclusie van mensen met een handicap
- In Mozambique zijn er in totaal 32 professionals getraind in seksuele rechten en behoeften van meisjes en inclusieve communicatie.
- In Laos zijn de communicatiematerialen die ze gebruiken in projecten getoetst op toegankelijkheid. Na de toetsing heeft de organisatie Stella, die deze materialen maakt, hun materialen aangepast en toegankelijk gemaakt. Deze aanpassingen hebben ze vervolgens ook buiten het project toegepast.
- In Myanmar is er een onderzoek gestart naar inclusie van mensen met een handicap. De uitkomsten zullen worden gebruikt om trainingen te geven. Daarnaast is er een training gegeven aan de medewerkers van het onderzoek over inclusie van mensen met een handicap.

Deelnemers aan
de training
over seksuele
voorlichting

**Every Life
Matters**

Onze aanpak

Voor veel mensen in Rwanda, Ethiopië en Mozambique is het toegang krijgen tot goede gezondheidszorg een uitdaging. Zeker voor mensen met een handicap. Ook medisch personeel beschouwt mensen met een handicap vaak als minderwaardig en vaak worden ze weggestuurd van de kliniek. Het ontbreekt personeel bovendien aan de juiste kennis en middelen om patiënten met een visuele of gehoorbeperking goed te woord te staan en de faciliteiten van de kliniek zijn vaak niet toegankelijk, zoals toiletten of trappen. De uitdagingen voor vrouwen en

meisjes met een handicap zijn nog groter. Het vooroordeel dat vrouwen met een handicap niet seksueel actief zijn en geen kinderen kunnen of zouden mogen krijgen, leidt ertoe dat zij nauwelijks toegang krijgen tot voorlichting en reproductieve gezondheidszorg.

Regelmatig is er in ontwikkelingslanden een grote afstand tussen reguliere gezondheidsprogramma's van de overheid en projecten die specifiek zijn gericht op mensen met een handicap. Niet-gouvernementele ontwikkelingshulporganisaties die projecten opzetten

voor deze doelgroep bieden dikwijls relevante gezondheidsactiviteiten, maar de impact reikt vaak niet verder dan dat ene project. Aan de andere kant zijn de projecten en programma's van grote gezondheidsprogramma's van de overheid en van grote algemene ontwikkelingsorganisaties niet toegespitst op mensen met een handicap, waardoor zij buiten de boot vallen. Light for the World ontwikkelde daarom een praktische en lerende aanpak: als een gezondheidsinstelling inclusief wil worden, hoe doe je dat dan in de praktijk?

JACQUELINE

Niet langer weggestuurd

Jacqueline kijkt zenuwachtig voor zich uit. Vandaag moet ze opnieuw naar de arts. Ze heeft enorme buikpijn en heeft geen kracht om naar een andere kliniek te gaan. Vrienden en familie zeggen allemaal: "Ga toch niet naar deze kliniek. De rijen zijn zo lang en als je een handicap hebt dan wordt je vaak niet eens geholpen." Jacqueline is veertig jaar en woont in Rwanda. Ze loopt al mank sinds ze op haar negende een ongeluk kreeg waarbij ze haar been brak. De breuk is nooit helemaal goed geheeld en daarom loopt ze op krukken. Haar man is al vroeg overleden en ze staat er helemaal alleen voor. De vorige keer werd ze naar huis gestuurd zonder dat een arts haar had onderzocht. Daarom is ze nu extra zenuwachtig.

Dit keer gaat het anders. Een verpleegster haalt haar direct op en de arts onderzoekt haar en schrijft haar medicijnen voor. Wat een opluchting! Verpleegster Vestine vertelt haar dat Light for the World ervoor heeft gezorgd dat de medische en psychische zorg erg verbeterd is. Het hele ziekenhuis is aangepast aan mensen met een handicap. Iedereen is getraind om mensen met een handicap te helpen. "Ik heb zelfs gebarentaal geleerd!" vertelt de verpleegster. "En we willen onze kennis graag ook doorgeven aan andere artsen en verpleegsters in andere klinieken."

Hoogtepunten

- We hebben meer dan 3.646 mensen met een handicap via verschillende hulporganisaties en andere instituten bereikt, waaronder 1.355 mensen met een lichamelijke handicap.
- In totaal hebben we 13 partnerorganisaties getraind op inclusie van mensen met een handicap.
- We hebben meer dan 528 kinderen met een handicap via verschillende hulporganisaties en andere instituten bereikt.
- We hebben een gebarentaalhandleiding en een instructieve poster over seksuele en reproductieve gezondheid gemaakt en verspreid. Er zijn tot nu toe twee posters gemaakt, een over gezinsplanning en een over prenatale zorg.

Wat we hebben geleerd

Een van de belangrijkste lessen die we in 2019 geleerd hebben, is het belang van duurzame impact van het programma. Daarvoor is ten eerste bewustzijn onder mensen met een handicap én in de gemeenschappen van groot belang. Ondanks eerdere voorlichtingscampagnes in de gebieden rondom de gezondheidsklinieken in 2019, blijkt er dringende behoefte te zijn aan meer voorlichting en bewustzijn over diensten die toegankelijk zijn gemaakt voor mensen met een handicap. Het bleek dat het aantal bezoeken van mensen met een handicap aan de gezondheidsklinieken nog steeds laag is, vooral in Ethiopië. Naast beperkte kennis over het feit dat deze centra nu beter toegankelijk zijn, kan slechte infrastructuur of lange afstanden

mensen met een handicap ook tegenwerken in het bezoeken van klinieken. Ten tweede is het belangrijk dat sommige activiteiten uit het Every Life Matters programma worden ingebed in het reguliere lokale gezondheidszorgsysteem.

Inclusie kan alleen worden bereikt door samen te werken met andere betrokken partijen. Light for the World werkt samen met de volgende samenwerkingspartners:

PROJECTTITEL	ADVOCACY AND COMMUNICATION FOR CHANGE, PURSAT PROVINCE
PARTNER	Disability Development Services Program (DDSP)
PROJECTTITEL	CEA/SPCC - BANGLADESH (2016-2020)
PARTNERS	Helvetas
	Nijera Kori
	ICCO Bangladesh
	Civil Society Association for Scaling Up Nutrition (CSA for SUN)
	The Leprosy Mission Bangladesh (TLM-Bangladesh)
PROJECTTITEL	CEA/SPCC - INDIA (2016-2020)
PARTNERS	ICCO India
	Save the Children India
	Voluntary Action Network India (VANI)
	Voluntary Health Association of Assam (VHAA)
	SRIJAN
PROJECTTITEL	CEA/SPCC - OEGANDA (2016-2020)
PARTNERS	ICCO Central & Eastern Africa
	African Evangelistic Enterprise (AEE)
	Pentecostal Assemblies of God (PAG)
	Church of Oeganda Teso Dioceses Planning and Development Office (COU TEDDO)
	Facilitating for Peace and Development (FAPAD)
	Advance Africa
	Aridland Development Programme (ADP)
PROJECTTITEL	COMPREHENSIVE EYE CARE IN MOZAMBIQUE - 2017 - 2019
PARTNERS	DPS Tete
	DPS Zambezia
	DPS Niassa
	Central Hospital of Beira and DPS Sofala
	DPS Cabo Delgado
PROJECTTITEL	SKILLS FOR WORK
PARTNERS	Dorcas
	Edukans

PROJECTTITEL	EMPLOYABLE PHASE II ETHIOPIA, 2017-2019
PARTNERS	Ethiopian Center for Disability and Development (ECDD)
	Cheshire Services Ethiopia
PROJECTTITEL	EMPLOYABLE PHASE II KENYA, 2017-2019
PARTNERS	ADDA Kenya
	Liliane fonds
PROJECTTITEL	EMPLOYABLE PHASE II RWANDA, 2017-2019
PARTNERS	UPHLS
	National Union of Disabilities' Organisations of Rwanda (NUDOR)
PROJECTTITEL	EVERY LIFE MATTERS
PARTNERS	Comusanas
	Beira Central Hospital
	ECDD
	UPHLS
	Comusanas
PROJECTTITEL	LOBBY & ADVOCACY
PARTNERS	WO=MEN
	DCDD
	PerspActive
	Prisma
	Partos
PROJECTTITEL	MAKE 12.4% WORK PHASE I - OEGANDA
PARTNERS	NUDIPU
	RAHU
PROJECTTITEL	REGIONAL DISABILITY MAINSTREAMING PROGRAMME SNNPR
PARTNERS	Ethiopian Center for Disability and Development (ECDD)
PROJECTTITEL	REHAB AND INCLUSION OF PERSONS WITH DISABILITIES, WESTERN EQUATORIA (SEM)
PARTNERS	Sudan Evangelical Mission (SEM)
PROJECTTITEL	VUTOMI - MY LIFE (MOZAMBIQUE)
PARTNERS	Plan Mozambique
	Associação Mahlahle

HOOFDSTUK 3

Innovatieve producten en beleidsbeïnvloeding

Verschil maken in het leven van mensen met een handicap in ontwikkelingslanden. Dat is wat Light for the World wil bereiken. We doen dat door oplossingen te ontwikkelen die niet alleen op korte termijn een verandering teweeg brengt, bijvoorbeeld het beschikbaar stellen van hulpmiddelen zoals rolstoelen of computerapplicaties. Maar ook op de langere termijn. Daarom ontwikkelen we methodes en producten waarmee we andere organisaties helpen hun programma's inclusief te maken.

Onze producten

Publicaties

In 2019 brachten we de onder meer volgende publicaties uit:

- Met steun van UNICEF deden we na de cycloon Idai in Mozambique onderzoek naar toegang tot humanitaire hulp voor vrouwen en mannen, meisjes en jongens met een handicap. De resultaten werden vastgelegd in de beleidsnota ACCESS TO HUMANITARIAN AID POST CYCLONE IDAI.
- Samen met partnerorganisatie ECDD onderzochten we de kwaliteit van leven in Ethiopië en in hoeverre mensen met een handicap toegang hebben tot gezondheidszorg, onderwijs en werkgelegenheid. De resultaten zijn gebundeld in de publicatie Quality of Life.

Bekijk al onze publicaties op lightfortheworld.nl/publicaties.

Training en Advies

Light for the World heeft een divers team van Disability Inclusion Adviseurs en Specialisten in Burkina Faso, Cambodja, India, Kenia, Ethiopië, Mozambique, Nederland, Tanzania, Zuid-Soedan en Oeganda. Dit team

biedt landelijke en regionale ondersteuning over de inclusie van mensen met een handicap, zoals trainingen en praktisch advies.

Naast het team van adviseurs en specialisten bouwt Light for the World aan lokale groepen Disability inclusion facilitators: jongeren met een handicap die ontwikkelingsorganisaties en bedrijven training en advies geven over inclusie van mensen met een handicap.

Inclusion game

Inclusie van mensen met een handicap zou geen zwaar onderwerp moeten zijn, maar energie en enthousiasme moeten opleveren! Daarom ontwikkelde Light for the World de Inclusion game. De game helpt medewerkers in de gezondheidszorg om de barrières voor mensen met een handicap te identificeren en om zelf met praktische oplossingen te komen.

In 2019 hebben we ook spellen ontwikkeld voor inclusie in beroepsonderwijs en een game voor inclusie op de werkvloer. De games zijn gratis te downloaden via: inclusiongame.org.

Social Labs

Hoe kun je een vakopleiding doen als je als dove jongere nooit gebarentaal hebt geleerd? Of hoe plant je rijst als je moeite hebt met lopen? Light for the World heeft social labs opgericht waarin verschillende partijen, zoals ontwikkelingsorganisaties, mensen met een handicap, overheden en bedrijven samen een specifiek probleem of uitdaging onderzoeken en nieuwe oplossingen ontwikkelen en testen.

In Oeganda is de Make 12.4% Work campagne goed van de grond gekomen. Dit initiatief is inmiddels uitgegroeid tot een landelijke campagne waarbij al 102 bedrijven en organisaties zijn aangehaakt.

In Cambodja is een tweede ronde van het AgriLab afgesloten. Ook hier hebben 3 studenten zich voor ingezet. Zij hebben

zich gericht op het verder ontwikkelen van de rijstverdelers, die het voor boeren met een motorische of visuele handicap makkelijker maakt om rijst te zaaien en te planten.

Binnen het project EmployAble hebben we labs in Rwanda, Ethiopië en Kenia. In Rwanda zijn goede resultaten geboekt met een snelle opleiding van dove jongeren die nog geen gebarentaal kennen, waarna ze worden geplaatst als leerling op een leerwerkplek. In Ethiopië is samen met vakopleidingen gewerkt aan inclusie van jongeren die blind of slechtziend zijn.

De twee Labs in Kenia gericht op mensen met een verstandelijke beperking en mensen met psychosociale beperkingen, zijn opgeschaald, dankzij een financiële bijdrage van Voice, een fonds van het ministerie van Buitenlandse zaken.

Beleidsbeïnvloeding

Voor structurele verandering is verandering van overheidsbeleid een belangrijke randvoorwaarde.

Daarom investeert Light for the World in het informeren van beleidsmakers en -uitvoerders, om hen te bewegen tot een meer inclusieve samenleving. Dit doen wij in onze projectlanden (zie hoofdstuk 2), maar ook in Nederland. In Nederland richten wij ons primair op het beleid voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Wij werken hierin nauw samen met de Dutch Coalition on Disability and Development (DCDD), Prisma, Partos, PerspActive en WO=MEN. Light for the World nam in 2019 actief deel aan diverse gesprekken met Kamerleden en ambtenaren, brieven en publicaties. Het hoogtepunt was een gesprek met minister Kaag, met een delegatie van DCDD en de lobbyist van Light for the World.

In 2019 bereikten we concreet het volgende:

- Minister Kaag nam inclusie van mensen met een handicap mee in Power of Voices, het nieuwe beleidskader voor strategische partnerschappen met maatschappelijke organisaties. Een belangrijke stap om alle

ontwikkelingsorganisaties te motiveren hier aandacht aan te besteden.

- Samen met PerspActive spande Light for the World zich in om het nieuwe beleid voor jeugdwerkgelegenheid inclusief te maken voor gemarginaliseerde groepen, waaronder jongeren met een handicap. Dat is gelukt!
- Rond de zomer stuurde Minister Kaag een brief aan de Tweede Kamer waarin ze uitlegde hoe en in welke programma's haar ministerie de inclusie van mensen met een handicap ondersteunt.
- Tijdens het Innovatie Festival van de branche-organisatie Partos werd een DCDD-onderzoek gepresenteerd over de implementatie van het VN-Verdrag Handicap binnen het beleid voor ontwikkelingsamenwerking. Yetnebersh Nigussie van Light for the World International verzorgde de openingstoespraak tijdens dit festival. "Laat uitsluiting taboe worden, en inclusie de norm!" Yetnebersh heeft met deze boodschap ook een bezoek aan het ministerie gebracht. Voortaan wordt DCDD tenminste twee keer per jaar door het ministerie uitgenodigd voor overleg.
- Ook binnen het noodhulpbeleid heeft Minister Kaag stappen gezet richting betere inclusie van mensen met een beperking. Niet alleen is dit expliciet onderdeel geworden van beleid, ook heeft Light for the World een bijdrage geleverd in een workshop en conferentie van het ministerie op dit thema, onder andere door onze ervaring uit Zuid-Soedan te delen.

Trainer Demekesh uit het EmployAble programma

HOOFDSTUK 4

Fondsenwerving en Communicatie in Nederland

Samen met organisaties, particulieren, kerken en anderen delen we onze droom van gelijke kansen voor mensen met een handicap. Hun bijdragen en gebeden zorgden voor een grote impact op de kinderen, jongeren en volwassenen in onze programma's. Per doelgroep ziet u hier in hoeverre de doelstellingen voor 2019 zijn behaald, en wat de plannen zijn voor 2020.

Plannen 2019 per doelgroep (kerken, particulieren etc)

Particuliere donateurs (tot € 500)

Dit jaar voelden we ons gesteund door giften van 8.000 unieke donateurs met een totaalbedrag van € 355.000. Het aantal donateurs en inkomsten laat een hele lichte daling zien van 5%. We hebben dit jaar via

waardoor Light for the World een duidelijk en eenduidig verhaal kan vertellen aan iedereen die bij ons betrokken is. Verder hebben we als doel om nieuwe donateurs aan ons te binden en onze naamsbekendheid te vergroten.

Middle, high en major donors (particuliere donateurs)

Een groot deel van onze donateurs is vaak al lange tijd

Om deze groep donateurs nog beter te betrekken hebben we net als in 2018 een relatiediner georganiseerd. De campagne Oogzorg en Zicht op Werk loopt tot en met het derde kwartaal van 2020. In 2020 zullen we gericht kijken hoe specifieke donateurs zich met Light for the World verbonden voelen en via die insteek contact met hen opbouwen.

Bedrijven

We zijn dankbaar met het netwerk van bedrijven dat ons steunt. In 2019 hebben we ons primair gefocust om dit netwerk te verstevigen. Bij zeven businessnetwerken mochten we presentaties houden over ons werk of gesprekken voeren. Dit heeft niet het gewenste resultaat voor samenwerking opgeleverd. Voor 2020 is het doel om businessnetwerken die al een link hebben met inclusie te benaderen. Ook is het plan om de relaties met bedrijven voorzichtig uit te bouwen, gericht op een specifiek thema.

Optiekindustrie

In 2019 hebben we dankzij een persoonlijke benadering en door een nieuw ontwikkeld label meer opticiens aan ons weten te binden. Dit is gelukt door opticiens persoonlijk meer aandacht te geven en door

een label voor optiekkzaken te ontwikkelen. Het label is voor opticiens die garanderen minimaal € 500 per jaar te doneren. In 2019 hebben 17 opticiens zich bij het label aangesloten. In totaal hebben 67 optiekkzaken ons gesteund in 2019. We zijn alle optiekkzaken enorm dankbaar dat we mede dankzij hen onze doelstellingen hebben kunnen bereiken. In 2020 willen we voortbouwen op het succes van 2019 en nog meer opticiens aan ons binden.

Nederlandse stichtingen en vermogensfondsen

In 2019 hebben Nederlandse stichtingen en fondsen ons werk trouw gesteund. Daarmee leverden ze een belangrijk aandeel in het financieren van onze projecten. We hebben gekozen voor een strategische benadering van de fondsen

en stichtingen door de projectvoorstellen van onze relaties goed aan te laten sluiten bij hun doelstelling. Dit heeft gezorgd voor een lichte stijging van inkomsten ten opzichte van 2019. Een mooie ontwikkeling die we in 2020 graag willen voortzetten. In 2020 willen we naast het onderhouden van deze stabiele relaties ook nieuwe fondsen en stichtingen betrekken bij het werk van Light for the World.

Kerken

De groei van 20% in inkomsten door kerken die in 2018 is ingezet, hebben we in 2019 kunnen vasthouden. Dit komt mede doordat we kerken op de hoogte hebben gehouden van ons werk door het versturen van onze direct mailing en journaals. Ook hebben we geadverteerd in diverse diaconale bladen

en waren we aanwezig op de Nederland Zingt Dag. Dit heeft bijgedragen aan de bekendheid van het werk van Light for the World bij kerken. Daarnaast zijn door het jaar heen, naast collectes, ook diverse speciale acties gehouden door kerken, zoals bazaars en zangavonden.

Serviceclubs

Op Wereld Vrouwendag op 8 maart zijn serviceclubs, vrijwilligers die zich inzetten voor liefdadigheid, benaderd om aan het haken bij de meisjescampagne. Doordat de meeste serviceclubs hun agenda voor 2019 al hadden bepaald, heeft dit enkel geleid tot aanvragen voor 2020. Daar hopen wij met een vervolgcampagne in 2020 meer resultaat te halen.

Een diner voor onze relaties

telemarketing gewerkt aan verhoging van de instroom en behoud van donateurs. Dankzij deze acties is het aantal vaste donateurs gestegen. In 2020 gaan we werken aan onze identiteit als organisatie,

betrokken bij het werk van Light for the World. Net als in 2018 zijn deze donateurs ook dit jaar meer op maat en persoonlijk benaderd. Dit heeft meer inkomsten gebracht dan begroot.

Light for the World participeert in diverse netwerken die waarde toevoegen voor de organisatie in Nederland en ons internationale werk.
Light for the World Nederland is lid van de volgende netwerken:

Light for the World International

Internationale organisatie die zich richt op inclusie van mensen met een handicap. Light for the World Nederland is associated member en werkt in diverse landen samen.

PerspActive

Coöperatie van niet-gouvernementele organisaties om te investeren in inclusieve jeugdwerkgelegenheid in Afrika en Azië.

EU-Cord

Netwerk van christelijke, Europese niet-gouvernementele organisaties in ontwikkelingssamenwerking. EU-Cord voert lobby haar leden, onder andere voor inclusie van mensen met een handicap.

Global Business and Disability Network ILO

Netwerk voor niet-gouvernementele organisaties en bedrijfsleven. GBDN ondersteunt het opzetten van business & disability netwerken in diverse landen.

WO=MEN

Netwerk van Nederlandse NGO's die pleiten voor gendergelijkheid. Light for the World is lid van WO=MEN en vraagt aandacht voor de positie van meisjes met een handicap.

De Normaalste zaak

Nederlands netwerk van MKB-ondernemers en grote werkgevers om te bouwen aan een inclusieve arbeidsmarkt.

Partos

Branchevereniging van Nederlandse ontwikkelingsorganisaties.

Prisma

Vereniging van christelijke Nederlandse NGO's in ontwikkelingssamenwerking.

Dutch coalition on Disability and Development (DCDD)

Nederlandse coalitie voor organisaties die zich inzetten voor mensen met een handicap in ontwikkelingslanden. Relevant netwerk voor beleidsbeïnvloeding.

HOOFDSTUK 5

Netwerken

HOOFDSTUK 6

De organisatie

Light for the World dient als organisatie zo goed mogelijk het werk van onze teams en lokale partners te ondersteunen, en de verbinding met onze achterban en donoren te faciliteren. In dit hoofdstuk leest u welke stappen wij hebben gezet om onze systemen en processen zo goed mogelijk daarvoor in te zetten in 2019.

Interne organisatie

Verbetering interne processen

Light for the World heeft in 2019 geïnvesteerd in verbeteringen van de interne organisatie. Allereerst hebben we geïnvesteerd in verbetering van de financiële administratie en control. De financiële rapportage, accordering van facturen en managementinformatie is volledig geautomatiseerd. Het begrotingsproces is eveneens doorgelicht, aangepast en direct toegepast op de begroting 2020.

Aansluitend is een aantal belangrijke processen in de organisatie geëvalueerd en vereenvoudigd, zoals het proces voor rapportage en aanvragen voor vermogensfondsen. In 2019 is ook een begin gemaakt met de standaardisering van processen van de landenkantoren van Light for the World Nederland.

Financiën

Light for the World heeft in 2019 haar financiële basis doorgelicht. Conclusie daarvan was dat de financiële basis versterkt kan worden door een aantal maatregelen, zoals geen verplichtingen aangaan waarvoor inkomsten niet verzekerd zijn. Daarnaast bleek dat meer concentratie in de activiteiten, betere sturing op dekking van personeelskosten en een sterkere verbinding tussen programma's en fondsenwerving belangrijk

zijn. Deze zaken zijn in 2019 in gang gezet, en zijn uitgangspunt voor de komende jaren.

ICT

In 2019 is Light for the World overgegaan op Microsoft Office 365.

Hierdoor kunnen we gezamenlijk online werken aan documenten en deze online opslaan. De migratie is succesvol verlopen. De vereenvoudiging van het managementinformatie system (Salesforce) is uitgesteld naar 2020 vanwege andere prioriteiten.

Kwaliteitsmanagement

Light for the World hecht aan goede kwaliteit van processen, zodat we de middelen die ons zijn toevertrouwd zo doelmatig mogelijk besteden. Light for the World is ISO 9001:2008 gecertificeerd. Daarnaast voldoen we aan de Partos-norm 9001 (sectorspecifieke vertaling van de ISO-norm). Ook is in 2019 de jaarlijkse toetsing afgenomen door de certificerende organisatie KIWA. Daaruit kwam in 2019 een aantal aandachtspunten naar voren. Zo bleek een aantal richtlijnen wat

Edith uit Ethiopie (links)

betreft bewaartermijnen van personeelsgegevens niet goed doorgevoerd. Dit is inmiddels opgelost. Een ander belangrijk aandachtspunt was de definitie en borging van kwaliteitsdoelen op organisatie-, team- en individueel niveau. Hiervoor is een plan van aanpak gemaakt, dat in 2020 uitgevoerd zal worden. De certificering is verlengd tot eind 2020.

Klachten en signalen

Light for the World hecht grote waarde aan een goed functionerende klachtenprocedure. Klachten zijn een signaal en een kans om de dienstverlening te verbeteren. Alle belanghebbenden kunnen een klacht indienen, van donateur tot ontvanger van hulp. In het verslagjaar is er één klacht uit de projectlanden ontvangen (zie ook paragraaf integriteitsbeleid).

Integriteitsbeleid

Light for the World stelde in 2019 nieuw integriteitsbeleid vast. Dit omvat onder andere anti-corruptiemaatregelen en beleid ter voorkoming van seksueel misbruik en ter bescherming van kwetsbare kinderen, mannen en vrouwen.

In 2019 ontving Light for the World een melding van seksueel misbruik waarbij een van de project partners was betrokken. In samenwerking met andere organisaties die met deze partner werkt is er onmiddellijk een onderzoek in gang gezet waar een aantal actiepunten uit zijn voortgekomen. Onder andere, betrokken personen zijn uit hun positie ontheven en Light for the World is actief betrokken om de partner te ondersteunen om de systemen te versterken om te voorkomen dat een dergelijke situatie weer ontstaat. De betrokken donor heeft financiering opgeschort

gedurende de periode van onderzoek en formuleren van het actieplan.

In Oeganda zijn Disability Inclusion Facilitators, jongeren met een handicap die adviesdiensten uitvoeren, door Light for the World getraind in het voorkomen van en het zich wapenen tegen seksueel misbruik. Ook werken we met verschillende partners en direct met jongeren met een handicap zelf om te zorgen dat zij zich sterker voelen om grenzen te stellen en aan de bel te trekken als deze grenzen overschreden worden.

Personeel

Beloningsbeleid

Light for the World had per 31 december 2019 13,5 FTE in dienst in Nederland, en 14,5 FTE (waarvan 7 FTE Disability Inclusion Advisors) in projectlanden. Light for the World volgt voor de brutolonen

de CAO Sociaal Werk. Als gevolg daarvan zijn per 1 september 2019 de schalen met 3,25% verhoogd.

De functies worden gewaardeerd aan de hand van het functie-/loongebouw dat speciaal voor Goede Doelen Nederland is ontwikkeld en waarbij gebruik is gemaakt van het Bakkenist functiewaarderingssysteem. De functies vallen binnen de CAO Sociaal Werk tussen schaal 6 en schaal 14.

Light for the World heeft een werkweek van 36 uur. Naast de reguliere vakantietoelage kent Light for the World ook een eindejaarsuitkering van 8,3%.

Interne training

Light for the World werkt met diverse stakeholders, in Nederland, in onze projectlanden en internationaal. De diverse samenwerkingspartners hebben ieder hun eigen eisen. Dat vraagt veel van medewerkers in samenwerking, zowel intern als extern. Dankzij een subsidie van het Europees Sociaal fonds van de Europese Unie heeft Light for the World kunnen investeren in interne training en begeleiding op dit punt. Tijdens drie bijeenkomsten heeft het team geoefend in diverse vormen van samenwerking. Denk aan processen verbeteren, feedback geven, stijlen van communicatie en beleving van werkplezier. Daarnaast was er ruimte om individueel een beroep te doen op de externe

begeleiders. Uitkomsten van dit traject zijn verwerkt in het jaarplan voor 2020, of worden meegenomen in de lange termijn strategieplanning. Daarin zal aandacht voor opleiding en versterking van de teams in de projectlanden een belangrijk onderdeel zijn.

Vrijwilligersbeleid en stagiairs

Ook in 2019 hebben onze vrijwilligers een positieve bijdrage geleverd aan ons werk. Acht vrijwilligers hebben activiteiten georganiseerd en gefaciliteerd. Denk aan concerten organiseren, standwerk op markten, het inzamelen van mobieltjes of administratiewerk op kantoor. Daarnaast promoten zij het werk van Light for the World in hun eigen netwerk via

folders, toespraken en mond-tot-mond reclame.

Daarnaast hebben vier stagiairs zich in 2019 ingezet voor Light for the World, drie op de afdeling Fondsenwerving en Communicatie en één op de afdeling Programma's. Dit is voor beide partijen van toegevoegde waarde. Hun frisse blik en enthousiaste inzet heeft invloed op de afdeling. De stagiairs ontwikkelen zich op zowel persoonlijk als professioneel vlak.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

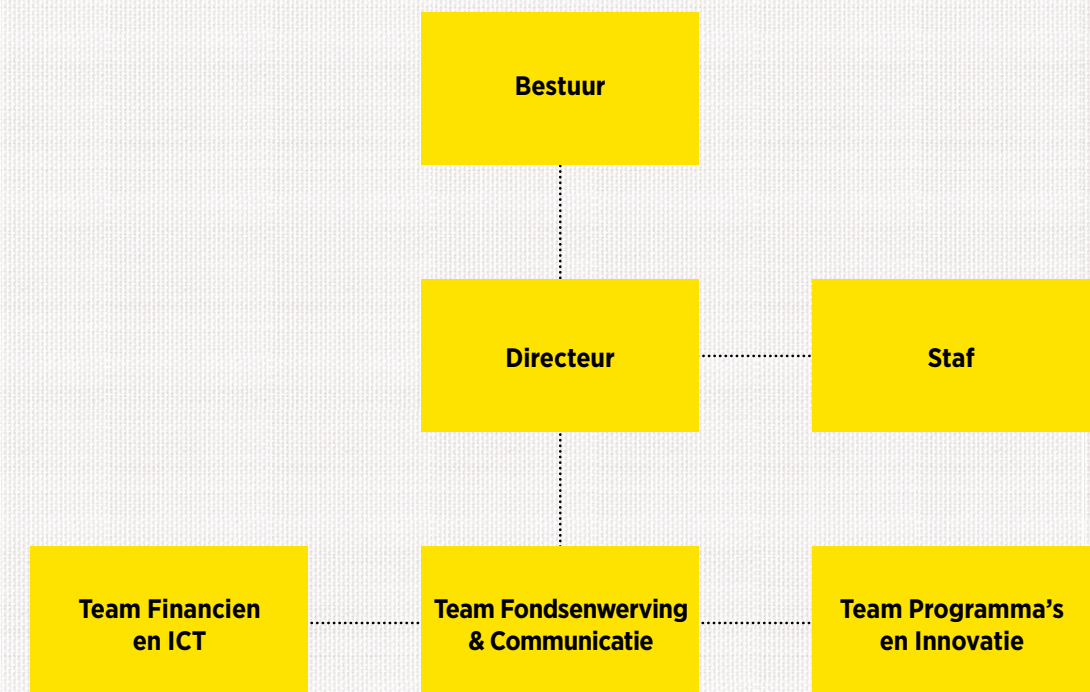
Light for the World gaf in 2019 op de volgende wijze vorm aan maatschappelijk verantwoord ondernemen:

- We vernieuwden ons beleid ter voorkoming van seksueel misbruik, inclusief *child protection*. Dit geldt voor alle medewerkers, vrijwilligers en opdrachtnemers.
- We hanteerden een strikt beleid woon-werkverkeer: Medewerkers krijgen maximaal € 120 reisvergoeding per maand. Hiermee stimuleren we carpoolen en dicht bij het werk wonen.
- We gebruiken energiezuinige apparatuur, gerecycled papier en er is papier- en afvalscheiding.
- We motiveren medewerkers niet te printen op papier.

Vrijwilligers op de Nederland Zingt Dag

Organogram

Light for the World werkt met het bestuur-directiemodel. Het bestuur heeft de taken voor beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering gedelegeerd aan de directeur. De directietaken en bevoegdheden zijn uitgewerkt in het directiereglement

NAAM, WOONPLAATS, FUNCTIE	(NEVEN)FUNCTIES	IN BESTUUR	HERBENOEMBAAR	AFTREDEND
Dhr. S. van Bellen, Veenendaal, voorzitter	Financieel Directeur a.s.r.	2018	2022-2026	2030
Mw. A. Lukkien, Stroe, Lid	Adviseur inclusie Hoofd Humanitarian Aid Dorcas	2018	2022-2026	2030
Dhr. J. Th. De Wit, Amersfoort, Secretaris (vanaf december 2019)	Teamleider ARAG, unit Vastgoed	2019	2024-2028	2032
Dhr. S. Bol, Waddinxveen, Lid	Manager Marketing &Communicatie Lelie Zorggroep	2018	2022 - 2026	2030
Dhr. Drs. Th. van Stuijvenberg, Utrecht, Lid	Managing partner VSB, Business Recovery & Co.	2015	2019 - 2023	2027
Mw. Drs. J.C. Kool, Utrecht, Lid	Kennismanager Disability Studies Nederland	2018	2022 - 2026	2030
Dhr. Mr. T.J.P. Folmer, Apeldoorn, Penningmeester	Fiscalist HZW accountants en belastingadviseurs Veenendaal	2015	2019 - 2023	2027

Tabel 4.1: Samenstelling bestuur per 31-12-2019

HOOFDSTUK 7

Verantwoordingsverklaring

Ons bestuur

In januari 2019 nam Menno van Hulst afscheid als voorzitter van het bestuur. Sander van Bellen nam de voorzittershamer over. In december 2019 droeg Marjan van Dasselaar na 10 jaar haar rol als secretaris over aan Job de Wit.

In januari 2019 is Menno van Hulst onverwacht teruggetreden vanwege gezondheidsredenen, en is de benoeming van Sander van Bellen als nieuwe voorzitter

vervroegd naar maart 2019. In de tussentijd heeft Marjan van Dasselaar -secretaris tot december 2019- als interim-voorzitter gefunctioneerd. Het bestuur en het team zijn Menno dankbaar voor zijn inzet en leiderschap in de afgelopen jaren.

Bezoldiging directie

De directeur wordt bezoldigd conform schaal 14 van de arbeidsvoorwaardenregeling (tabel 4.2). Het bedrag is ruim

Ieder jaar komen collega's over de hele wereld samen om plannen en strategieën te bespreken.

onder de maximumnorm die in de beloningsregeling van VFI is vastgelegd. Deze regeling is gebaseerd op de - door de

commissie Wijffels opgestelde - Code Goed Bestuur voor Goede Doelen, zoals opgesteld door de commissie Wijffels.

Bezoldiging bestuursleden

Bestuursleden ontvangen geen bezoldiging, maar kunnen een vergoeding ontvangen voor gemaakte reiskosten. Een regeling daarvoor is door het bestuur vastgesteld.

Bestuursagenda

Het bestuur heeft in 2019 vijf keer vergaderd, waarvan vier reguliere vergaderingen en twee strategische sessies met het oog op de nieuwe strategie voor 2021-2025. Het jaarverslag en de jaarrekening 2018 zijn goedgekeurd alsmede de begroting en het jaarplan voor 2020.

Zelfevaluatie bestuur

Het bestuur voerde in september 2019 de jaarlijkse zelfevaluatie uit. Hier kwamen

verbeterpunten uit met betrekking tot de inrichting van de agenda van vergaderingen, en sturingsinformatie voor het bestuur.

Directie-evaluatie

Het jaarlijkse evaluatiegesprek met de directeur heeft plaatsgevonden.

Financiële commissie

De financiële commissie werd in 2019 gevormd door dhr. T.J.P. Folmer en drs. Th. van Stuijvenberg. De commissie adviseert het bestuur inzake financiële voorstellen van de directie, en geeft haar mening over financiële rapportages, jaarbegroting en jaarrekening. De financiële commissie vergaderde in 2019 twee keer, allen in aanwezigheid van de accountant.

General Assembly Light for the World International

Light for the World Nederland is associated member van Light for

the World International (L-INT). Een delegatie van het bestuur was samen met de directeur aanwezig bij de jaarlijkse General Assembly. In 2019 werd het kader voor de meerjarenstrategie van L-INT vastgesteld.

Accountant

Het bestuur laat een externe accountant de financiën van de organisatie controleren, om zo haar bestuurlijke taken goed uit te kunnen voeren. In 2019 voerde With Accountants de jaarlijkse controle uit.

Risicobeleid

Hieronder noemen we de belangrijkste risico's die we voor de komende jaren in onze omgeving zien. Daaronder staat steeds een aantal maatregelen om deze risico's tegen te gaan en eventuele gevolgen zo veel mogelijk te beperken.

Imagoschade door negatieve publiciteit

Kans: klein

Mogelijke impact: groot

Negatieve publiciteit kan grote invloed hebben op het imago van een goede doelenorganisatie. Dit is bijvoorbeeld het geval bij slechte resultaten of integriteitskwetsies. Hoe wij in 2019 omgegaan zijn met meldingen van misbruik of corruptie is te lezen in hoofdstuk 6. Daarnaast nemen we de volgende maatregelen:

- Heldere bestuurs- en organisatiestructuur en rapportages.
- Beleid voor kwaliteitsbewaking.

- Aanscherping beleid, procedures en training op het gebied van integriteit (zie hoofdstuk 6).
- Lidmaatschap van brancheorganisaties.
- Het aanpassen van onze werkwijze op basis van geleerde lessen.

Verlies van inkomsten

Kans: Middelgroot

Mogelijke impact: Groot

Dit kan het gevolg zijn van ontwikkelingen op het gebied van volksgezondheid (coronavirus), economische recessie (met name bij particuliere inkomsten) of veranderend (overheids)beleid over de voorwaarden waaraan aanvragen moeten voldoen. Onze maatregelen:

- Het monitoren van ontwikkelingen op het gebied van institutionele fondsen, vermogensfondsen en particuliere inkomsten.
- In de strategie voor 2021-2025 de volgende zaken concretiseren:
 - Budgettering waarbij overhead- en indirecte kosten niet afhankelijk zijn van grote, onzekere bronnen van inkomsten.
 - Inrichting van een flexibele organisatie die zich aanpast aan de beschikbare fondsen.
 - Veilig reservebeleid om onvoorziene tegenvallers op te kunnen vangen.

Onvoldoende geld voor onze activiteiten

Kans: Middelgroot

Mogelijke impact: Middelgroot

Onze maatregelen hierop:

- Nauwgezet monitoren van alle inkomsten en uitgaven per bestemming.
- Uitgaven worden per project toegekend na toetsing of budget beschikbaar is.

Verlies van expertise

Kans: Groot

Mogelijke impact: Middelgroot

Als expertise-organisatie is expertise een belangrijke middel om onze doelen te realiseren. Om onze expertise op peil te houden treffen we de volgende maatregelen:

- Interne expertise zo goed mogelijk verbinden aan vragen van strategische partners.

Het Light for the World team tijdens de Inspire Week in september 2019

- Strategische verbindingen aangaan met expertisecentra expertise-centra in Nederland.
- Opbouwen van expertise bij partners in het Zuiden.
- Prettige en uitdagende werkomgeving creëren.

Toekomststrategie

Begin 2020 hebben wij de strategische lijnen voor ons toekomstig beleid uitgezet. Daarin is een aantal keuzes gemaakt die bepalend zijn voor onze strategie voor 2021-2025. We hebben deze basiskeuzes Ontwerpprincipes genoemd. Daarnaast hebben we een aantal randvoorwaarden geformuleerd waaraan de nieuwe strategie moet voldoen.

In onze nieuwe strategie willen we dichtbij onze kern blijven - vanuit onze christelijke identiteit - en met Zuidelijke én Nederlandse partners vernieuwende oplossingen voor mensen met een handicap blijven ontwikkelen.

Bij deze keuzes zijn we ervanuit gegaan dat onze Theory of Change niet wijzigt, maar dat daarbinnen een aantal accentverschuivingen plaatsvindt. Ons uitgangspunt, mensen met een handicap het voortouw laten nemen, is en blijft een kernprincipe.

Een samenvatting van de uitgangspunten voor 2021-2025:

Ontwerpprincipes

1. Christelijke identiteit:
We ontwikkelen beleid over hoe we onze christelijke identiteit op een inclusieve manier kunnen vertalen naar onze organisatie, programma's, fondsenwerving en communicatie.
2. Focus op impact:
We kiezen voor geografische gebieden en methoden en benaderingen met de hoogst mogelijke impact op het leven van mensen met een handicap, met de middelen die we beschikbaar hebben.
3. Centrale rol Light for the World NL:
We kiezen voor een rol als katalysator, een actieve verbinder van innovatie, expertise, tools en middelen.
4. Sterk partnernetwerk op basis van gelijkheid:
Om onze impact te vergroten, werken we in strategische partnerschappen met Zuidelijke, internationale en Nederlandse partners, op basis van gelijkheid.
5. Oogzorg en mensen met visuele beperkingen:
Oogzorg, revalidatie van mensen met visuele handicaps en ontwikkeling van producten en diensten voor mensen met visuele handicaps, krijgen prominente plek in onze bredere strategie voor inclusieve ontwikkeling.
6. Donateur als partner:
We beschouwen donateurs

als partners, wat betekent dat we hun idealen verbinden met onze programma's en vice versa.

Randvoorwaarden

1. Financieel duurzaam:
We richten ons op een groeiende hoeveelheid middelen om ons werk te doen. Daarom zullen we onze tijd en geld op de meest effectieve en duurzame manier besteden.
2. Betrouwbare en prettige organisatie/werkgever:
We ontwikkelen ons tot een organisatie met duidelijke rollen en verantwoordelijkheden, systemen en procedures die ons primaire werk ondersteunen, gericht op het volledige potentieel van mensen.

Impact corona

Tijdens het afronden van het jaarverslag en de jaarrekening, werden de gevolgen en de impact van het coronavirus op ons werk wereldwijd pas net zichtbaar. Het was nog te vroeg om een totaalanalyse te maken van de betekenis voor ons werk in de projectlanden, onze samenwerking met lokale partners en de inkomsten in Nederland. Omdat al wel helder is dat de impact op mensen met een handicap in de landen waar Light for the World werkt fors zal zijn, is bij de vaststelling van de jaarrekening een corona-fonds ingericht vanuit de reserves. We volgen de ontwikkelen nauwgezet en zullen zo nodig budgettaire maatregelen nemen. Zie ook hoofdstuk 8, gebeurtenissen na balansdatum.

Dankzij de bijdragen van fondsen, overheden en donateurs kunnen wij het verschil maken in duizenden mensenlevens. Die middelen willen we zoveel mogelijk ten goede laten komen aan onze projecten.

Resultaat

In dit hoofdstuk leest u een korte toelichting op de belangrijkste resultaten uit de realisatie van de nieuwe strategie. Zie hoofdstuk 7.

Inkomsten jaarrekening

De inkomsten van Light for the World zijn in 2019 met 70% gestegen ten opzichte van 2018, tot totaal € 5.490.210. Een omvangrijk legaat heeft gezorgd voor deze uitzonderlijke groei. We zijn dankbaar voor de trouwe steun vanuit particulieren en vermogensfondsen, die beiden in 2019 goed op peil bleven. Inkomsten vanuit bedrijven nam af. Inkomsten vanuit onze samenwerkingspartner Light for the World International namen toe, maar minder dan begroot, vanwege een vertraagde opstart van een project in Kenia.

Uitgaven

De totale uitgaven van € 3.938.142 werden in 2019 voor 78% besteed aan projecten voor inclusieve ontwikkeling, versterking van rechten van mensen met een handicap en oogzorg wereldwijd.

Resultaatanalyse

2019 sloten we het jaar af met een positief resultaat van € 1.536.639. Dit werd veroorzaakt door een onverwacht fors legaat eind 2019. Het positieve resultaat zal de komende jaren

voornamelijk ingezet worden voor versterking van initiatieven voor mensen met een beperking in ontwikkelingslanden. Zie de verdere toelichting bij reservebeleid.

Exclusief het legaat, zien we een negatief resultaat van € 435.449. Belangrijkste verklaringen hiervoor zijn:

- Dekking risico van een project in Uganda, waar de donor per direct financiering heeft gestopt. Light for the World heeft garant gestaan voor de continuïteit van het programma voor de doelgroep (waarbij kosten zoveel als mogelijk gereduceerd zijn);
- Vertraagde opstart van een project in Kenya, waarbij de financiering op voorwaarde van realisatie resultaten is;
- Extra investering in werving (voor het creëren van nieuwe kansen) en versterking van de organisatie;
- HR-gerelateerde uitgaven, zoals extra kosten vanwege vervanging verlof, en vertrek van medewerkers.

Reservebeleid

Continuïteitsreserve

Light for the World hanteert € 1.500.000 als een verantwoord niveau voor de continuïteitsreserve. Vanuit het positieve resultaat van 2019 zal de continuïteitsreserve daarom weer op dit niveau gebracht

worden, dit was per 31 december 2018 € 1.400.000.

Bestemmingsreserves

Naast de continuïteitsreserve heeft Light for the World de volgende bestemmingsreserves gevormd:

- reserve coronahulp: € 100.000
- reserve dekking exploitatie 2020: € 300.000
- reserve realisatie missie 21-25: € 996.255

Reserve coronahulp:

Gedurende het opmaken van de jaarrekening 2019 werd de wereld getroffen door het corona-virus. Alhoewel deze crisis geen relatie heeft met de financiële resultaten in 2019 heeft het bestuur besloten een deel van de reserves apart te zetten in een noodfonds. De reserve coronahulp biedt ondersteuning aan mensen met een handicap in de landen waar Light for the World werkt in samenwerking met overheden, dienstverleners en lokale hulporganisaties, en zal via bestaande netwerken worden uitgevoerd.

Reserve dekking exploitatie

is bedoeld voor programma-uitgaven. In 2020 is er bewust voor gekozen, gezien het belang van de programma's, om hogere uitgaven te plannen dan geraamde inkomsten.

De reserve realisatie missie 2021-2025 zal geïnvesteerd worden in de vormgeving van de nieuwe

strategie van Light for the World in de projectlanden in Afrika en Azië, en in de ondersteuning die daarbij nodig is vanuit de Nederlandse organisatie. De verdere bestedingscriteria zullen door het bestuur worden vastgesteld in 2020.

Normpercentages

Light for the World wil dat alle donaties ten goede komen aan het doel waarvoor voor ze bestemd zijn: een bijdrage aan een inclusieve wereld en kwalitatief goede oogzorg. Om haar werk goed en professioneel te kunnen doen, is het ook nodig om te investeren in fondsenwerving en kwaliteitsversterking van de organisatie. Daarom hanteert Light for the World normpercentages. Hieronder vindt u de realisatie van deze normen, inclusief een vergelijking met de benchmark van het Centraal Bureau Fondsenwerving voor kleine fondsenwervende instellingen (< €5 miljoen). Het overzicht laat zien dat Light for the World in 2019 ruim binnen de eigen norm is gebleven (met uitzondering van beheer en administratie), en beter scoort dan de benchmark.

Begroting 2020

De begrote inkomsten voor 2020 bedragen € 3.700.000,-. De stijging ten opzichte van de realisatie in 2019 heeft voornamelijk te maken met contracten met diverse internationale en institutionele donateurs, waar harde toezeggingen onder liggen. De overige inkomsten zijn

	NORM	2018	2019	BENCHMARK**
% kosten fondsenwerving	15%	11,9%	13,2%	14%
% kosten beheer en administratie	2,5%	3,8%	4,7%	7%
% besteed aan doelstelling	82,5%	99,3%	82,1%	78%

** Benchmark Feiten & Cijfers Goede Doelen 2017, Goede Doelen Nederland, categorie kleine organisaties (< €5 miljoen)

conservatief ingeschat, op basis van een uitgebreide risico-inventarisatie van diverse fondsen en donoren.

In 2020 zal een meerjaren-begroting voor 2021-2025 ontwikkeld worden.

Gebeurtenissen na balansdatum

Begin 2020 hebben Light for the World Nederland en Light for the World International overlegd over de invulling van toekomststrategie. Uitkomst hiervan was dat Light for the World Nederland per mei 2020 haar programma in Oeganda overdraagt aan Light for the World International. Hiermee zijn de resultaten van de investering van Light for the World Nederland in de afgelopen jaren verzekerd richting de toekomst en wordt de aanpak van Light for the World Nederland breder in Light for the World International verankerd. De financiële impact hiervan (o.a. op de kostenratio's) is nog niet verwerkt in begroting 2020 zoals opgenomen in deze jaarrekening.

Bij het opmaken van de jaarrekening werden de eerste effecten van de coronacrisis

helder. Welke impact corona zal hebben op de implementatie van onze projecten, onze samenwerking met lokale partner, de voortgang van het werk in diverse landen, en het effect op onze inkomsten op langere termijn is nog onhelder. Light for the World bereidt scenario's voor, voor zowel haar programma's als inkomsten, die een basis zullen vormen voor een aangepaste begroting.

JAARREKENING

2.1 Balans per 31 december (na resultaatbestemming)

ACTIVA		31-12-2019	31-12-2018
		€	€
VASTE ACTIVA			
Materiële vaste activa	2.7.1		
Gebouwen		66.126	71.754
Inventaris en automatisering		102.691	109.929
Vervoermiddel		-	981
		168.817	182.664
Financiële vaste activa	2.7.2		
Kapitaaldeelnamen		25.000	25.000
		25.000	25.000
VLOTTENDE ACTIVA			
Vorderingen			
Te ontvangen projectbijdragen		284.494	381.943
Te vorderen uit nalatenschappen		1.988.459	20.000
Overige vorderingen en activa	2.7.3	113.555	159.215
		2.386.508	561.158
Liquide middelen	2.7.4	1.226.285	1.468.986
Totaal activa		3.806.610	2.237.808

PASSIVA		31-12-2019	31-12-2018
		€	€
Reserves en fondsen	2.7.5		
<i>Reserves</i>			
Continuïteitsreserve		1.500.000	1.397.143
Reserve noodhulp		100.000	-
Reserve dekking exploitatie 2020		300.000	-
Reserve realisatie missie 2021-2025		996.255	-
		2.896.255	1.397.143
<i>Fondsen</i>			
Bestemmingsfondsen		49.186	11.659
Voorzieningen	2.7.6		
Uitkeringsverplichting		360.282	364.573
		360.282	364.573
Kortlopende schulden	2.7.7		
Projectverplichtingen		62.566	89.085
Belastingen en sociale lasten		89.255	67.562
Crediteuren		33.505	13.880
Vooruitontvangen bedragen		34.123	200.356
Overige kortlopende schulden		281.438	93.550
		500.887	464.433
Totaal passiva		3.806.610	2.237.808

2.2 Staat van baten en lasten

		REALISATIE 2019	BEGROTING 2019	REALISATIE 2018
		€	€	€
BATEN				
Baten van particulieren	2.8.1	3.096.907	977.649	1.111.623
Baten van bedrijven	2.8.2	57.578	103.225	53.710
Subsidies van overheden	2.8.3	252.894	274.200	259.050
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	2.8.4	695.283	1.030.159	403.387
Baten van andere organisaties zonder winststreven	2.8.5	1.364.114	1.242.888	1.388.494
Som van de geworven baten		5.466.776	3.628.121	3.216.264
Baten als tegenprestatie voor de levering van diensten	2.8.6	18.527	25.000	24.847
Overige baten		4.907	3.750	4.525
Totaal baten		5.490.210	3.656.872	3.245.636
LASTEN				
Besteed aan doelstellingen				
Participatie van mensen met een handicap in ontwikkelingslanden	2.5	3.081.832	2.883.684	2.948.415
Voorlichting	2.5	151.255	138.174	308.796
		3.233.087	3.021.857	3.257.211
Werving				
Wervingskosten		519.304	457.832	459.230
Beheer en administratie				
Kosten van beheer en administratie	2.5	185.751	169.169	145.610
Som van de lasten		3.938.142	3.648.858	3.862.051
Saldo voor financiële baten en lasten		1.552.068	8.013	-616.415
Saldo financiële baten en lasten	2.5	-15.429	1.000	-7.253
Saldo van baten en lasten		1.536.639	9.013	-623.668

2.3 Resultaatbestemming

	REALISATIE 2019	REALISATIE 2018
	€	€
Resultaatbestemming reserves		
Continuïteitsreserve	102.857	-2.857
Instandhoudingsreserve	-	-305.555
Reserve coronahulp	100.000	-50.000
Reserve investeringen kansrijke trajecten	-	-193.000
Reserve dekking exploitatie 2020	300.000	-
Reserve realisatie missie 2021-2025	996.255	-
	1.499.112	-551.412
Resultaatbestemming fondsen		
Bestemmingsfondsen	37.527	-72.256
Totaal	1.536.639	-623.668

2.4 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de geldmiddelen die gedurende het verslagjaar beschikbaar zijn gekomen en in het benutten van die geldmiddelen in hetzelfde verslagjaar.

	2019	2018
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Totaal baten	5.490.210	3.245.636
Totaal lasten	3.953.571	3.869.304
Overschot/tekort	1.536.639	-623.668
Afschrijvingen	41.143	34.146
Cash-flow	1.577.782	-589.522
Mutaties in		
Te ontvangen projectbijdragen	97.449	-260.445
Te vorderen nalatenschappen	-1.968.459	333.448
Overige vorderingen activa	45.660	-145.687
Mutatie voorzieningen	-4.291	-12.266
Projectverplichtingen	-26.519	49.923
Belastingen/sociale lasten/pensioenen	21.692	11.067
Crediteuren	19.625	-88.602
Vooruitontvangen bedragen	-166.234	118.797
Overige kortlopende schulden	187.889	-14.506
	-1.793.188	-8.271
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	-215.406	-597.793

	2019	2018
	€	€
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-27.295	-66.119
Desinvesteringen in materiële vaste activa	-	-
Investerings in financiële vaste activa	-	-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-27.295	-66.119
Totale kasstroom	-242.701	-663.912
Saldo liquide middelen begin	1.468.986	2.132.898
Totale kasstroom	-242.701	-663.912
Saldo liquide middelen eind	1.226.285	1.468.986

2.5 Overzicht lastenverdeling

BESTEMMING	DOELSTELLING		
		participatie van mensen met een handicap in ontwikkelingslanden	voorlichting
Lasten			
		€	€
Subsidies en bijdragen	2.9.1	2.139.596	-
Publiciteit en communicatie		-	68.502
Directe kosten fondsenwerving		-	-
Personeelskosten	2.9.2	754.102	66.230
Huisvestingskosten		13.042	1.145
Kantoor- en algemene kosten		150.408	13.210
Afschrijvingen	2.7.1	24.684	2.168
Totaal lasten		3.081.832	151.255

Vervolg overzicht lastenverdeling

WERVING BATEN. BEHEER EN ADMINISTRATIE

	werving baten	beheer en administratie	Totaal 2019	Begroting 2019	Totaal 2018
	€	€	€	€	€
Subsidies en bijdragen	-	-	2.139.596	2.045.678	2.040.085
Publiciteit en communicatie	-	-	68.502	68.500	151.478
Directe kosten fondsenwerving	159.497	-	159.497	140.000	152.946
Personeelskosten	287.965	148.662	1.256.959	1.195.200	1.331.576
Huisvestingskosten	4.980	2.571	21.739	22.650	28.175
Kantoor- en algemene kosten	57.435	29.651	250.704	131.700	123.646
Afschrijvingen	9.426	4.866	41.143	45.130	34.146
Totaal lasten	519.304	185.751	3.938.142	3.648.858	3.862.051

Doelbestedingspercentage van de baten:

Bestedingen aan doelstellingen/totale baten	58,9%	82,6%	100,4%
---	-------	-------	--------

Doelbestedingspercentage van de lasten:

Bestedingen aan doelstellingen/totale lasten	82,1%	82,8%	84,3%
--	-------	-------	-------

Wervingspercentage baten:

Wervingskosten/ som van de geworven baten	9,5%	12,6%	14,1%
---	------	-------	-------

Kosten beheer en administratie:

Kosten beheer en administratie/totale lasten	4,7%	4,6%	3,8%
--	------	------	------

2.6 Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat

2.6.1 Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld conform Richtlijn 650 “Fondsenwervende Organisaties” zoals opgenomen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Doel van deze Richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en besteding van de gelden in relatie tot het doel waarvoor die fondsen bijeengebracht zijn. De jaarrekening is opgesteld in Euro’s.

2.6.2 Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers over 2018 zijn waar relevant aangepast om vergelijkbaarheid met het verslagjaar mogelijk te maken.

2.6.3 Consolidatie

Het bestuur van Stichting Light for the World Nederland is eveneens het bestuur van Stichting Open Oog. In de jaarrekening van Stichting Light for the World Nederland zijn geen geconsolideerde cijfers opgenomen waarin het resultaat en het vermogen van Stichting Open Oog zijn betrokken omdat de betekenis van deze stichting op het geheel te verwaarlozen is.

Grondslagen van waardering

2.6.4 Algemene grondslagen van waardering

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs.

2.6.5 Valutaomrekening

Een transactie in vreemde valuta wordt bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de functionele valutakoers op transactiedatum. Monetair balansposten in vreemde valuta worden omgerekend tegen de functionele valutakoers op balansdatum.

Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling dan wel de omrekening van monetair posten in

vreemde valuta worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

2.6.6 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa benodigd voor de doelstelling en voor de bedrijfsvoering worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte gebruiksduur bepaalde afschrijvingen, met inachtneming van een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een percentage van deze verkrijgingsprijs.

2.6.7 Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva

De vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs; waardering geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

Projectverplichtingen zijn opgenomen op basis van een besluit ter zake, welke schriftelijk is kenbaar gemaakt aan de ontvanger van de subsidie en worden ten laste gebracht van het boekjaar waarin de projectactiviteiten dienen te worden uitgevoerd door de uitvoerende projectpartner.

2.6.8 Reserves en fondsen

Reserves betreffen gelden ter vrije besteding van de Stichting. Door het bestuur kunnen doelreserves worden aangehouden voor aanwending aan een specifiek doel.

Fondsen betreffen gelden die besteed moeten worden in het kader voor de doelstelling waarvoor deze ter beschikking zijn gesteld. Dit betreft het niet bestede deel van in de baten opgenomen geormerkte donaties en andere fondsen.

2.6.9 Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen als waarschijnlijk of vaststaand is dat een verplichting zich gaat voordoen maar waarvan de omvang of het tijdstip van uitstroom van middelen niet bekend is.

*Grondslagen van resultaatbepaling***2.6.10 Algemene grondslagen van resultaatbepaling**

Het resultaat is bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

2.6.11 Baten

De baten zijn gevormd door alle aan het verslagjaar toe te rekenen opbrengsten.

Nalatenschappen worden opgenomen in het verslagjaar waarin de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld, derhalve indien de betaling is aangekondigd. Voorschotten worden verantwoord in het boekjaar waarin zij worden ontvangen. Giften in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

2.6.12 Lasten

Financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en –lasten.

2.6.13 Personeelsbeloning

Salarissen en sociale lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarin deze verschuldigd zijn, in overeenstemming met de arbeidsovereenkomsten.

De Stichting heeft aan haar personeel een pensioen toegezegd op basis van middelloon. De pensioenregeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Pensioenfonds Zorg en Welzijn. De over het boekjaar verschuldigde premies worden als kosten verantwoord.

Voor per balansdatum nog niet betaalde premies wordt een schuld opgenomen. De risico's voor prijsindexatie en beleggingsrendement kunnen mogelijk leiden tot aanpassing van de toekomstige bijdragen aan het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in

de balans opgenomen voorziening. In geval van een tekort bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn heeft de stichting geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen anders dan toekomstig hogere premies.

Momenteel is sprake van een tekort in het pensioenfonds Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Het fonds heeft een dekkingsgraad van 96,5% ultimo 2019 (2018: 101,3%). De vereiste dekkingsgraad die bereikt moet worden bedraagt 124,3%. Pensioenfonds Zorg en Welzijn heeft een herstelplan ingediend bij de Nederlandsche bank. Hierin staat dat de dekkingsgraad in 2027 weer op het vereiste niveau kan zijn. Hiertoe verhoogt Pensioenfonds Zorg en Welzijn de premie gedurende de herstelperiode en de pensioenen worden niet volledig verhoogd. Ieder jaar wordt het herstelplan geactualiseerd en ter goedkeuring voorgelegd aan DNB.

2.6.14 Kostentoerekening

De personeelskosten, huisvestingskosten, kantoor- en algemene kosten en afschrijvingen zijn verdeeld over de doelstelling, werving baten en beheer en administratie.

2.7 Toelichting op de balans

De mutaties in de materiële vaste activa zijn in het hierna volgende schema samengevat:

ACTIVA - VASTE ACTIVA**2.7.1 Materiële vaste activa**

	GEBOUWEN	INVENTARIS & AUTOMATISERING	VERVOERS-MIDDELEN	TOTAAL
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2019				
Aanschafwaarde	187.593	251.493	9.810	448.896
Cumulatieve afschrijvingen	-115.839	-141.564	-8.829	-266.232
	71.754	109.929	981	182.664
Mutaties boekjaar 2019				
Investeringen	-	27.295	-	27.295
Afschrijvingen	-5.628	-34.534	-981	-41.143
Desinvestering	-	-	-	-
Afschrijvingen Desinvestering	-	-	-	-
	-5.628	-7.239	-981	-13.848
Stand per 31 december 2019				
Aanschafwaarde	187.593	278.788	9.810	476.191
Cumulatieve afschrijvingen	-121.467	-176.098	-9.810	-307.375
	66.126	102.690	-	168.816

De afschrijvingen zijn berekend op basis van de volgende jaarlijkse afschrijvingspercentages:

Gebouwen (exclusief grond)	3%
Inventaris en automatisering	10 - 25%
Vervoermiddelen	20%

2.7.2 Financiële vaste activa

	2019	2018
	€	€
Kapitaaldeelname PerspActive	25.000	25.000
Saldo per 31 december	25.000	25.000

Dit betreft een deelname via Co-Prisma in de Coöperatie ICCO U.A. in verband met het ontvangen van overheidssubsidie.

VLOTTENDE ACTIVA

2.7.3 Vorderingen

	2019	2018
	€	€
Overige vorderingen en activa		
Te ontvangen bijdragen	46.840	148.084
Nog te ontvangen rente	266	550
Vorderingen ter zake van pensioenen	-	-
Waarborgsommen	-	-
Vooruitbetaalde bedragen	1.294	9.772
Overige vorderingen	65.154	809
Saldo per 31 december	113.555	159.215

Een voorziening voor oninbaarheid wordt niet noodzakelijk geacht.

2.7.4 Liquide middelen

	2019	2018
	€	€
Kas	987	254
Spaarrekening	1.020.575	1.330.487
Rekening-courant banken	204.723	138.245
Saldo per 31 december	1.226.285	1.468.986

De liquide middelen zijn vrij opneembaar.

PASSIVA

2.7.5 Reserves en fondsen

	2019	2018
	€	€
RESERVE		
Continuïteitsreserve		
Saldo per 1 januari	1.397.143	1.400.000
Mutatie volgens resultaatbestemming	102.857	-2.857
Saldo per 31 december	1.500.000	1.397.143

De continuïteitsreserve wordt gevormd voor dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat ook in de toekomst aan verplichtingen kan worden voldaan en is bepaald op € 1.400.000 met een bandbreedte van € 100.000. Eind 2019 wordt deze bandbreedte maximaal gereserveerd.

De grondslag hiervoor bedraagt een door het bestuur goedgekeurde onderbouwing van drie elementen:

- benodigd voor werkkapitaal
- benodigd voor financiering van vaste activa
- aanhouden van buffers voor mogelijke tegenvallers op basis van een risicoanalyse

Bestemmingsreserves

Naast de continuïteitsreserve heeft Light for the World de volgende bestemmingsreserves gevormd:

- reserve coronahulp € 100.000
- reserve dekking exploitatie 2020: € 300.000
- reserve realisatie missie 2021-2025: € 996.255

De reserve coronahulp: Gedurende het opmaken van de jaarrekening 2019 werd de wereld getroffen door het corona-virus. Alhoewel deze crisis geen relatie heeft met de financiële resultaten in 2019 heeft het bestuur besloten een deel van de reserves apart te zetten in een noodfonds. De reserve coronahulp biedt ondersteuning aan mensen met een handicap in de landen waar Light for the World

werkt in samenwerking met overheden, dienstverleners en lokale hulporganisaties, en zal via bestaande netwerken worden uitgevoerd. De reserve dekking exploitatie is bedoeld voor programma-uitgaven. In 2020 is er bewust voor gekozen, gezien het belang van de programma's, om hogere uitgaven te plannen dan geraamde inkomsten.

De reserve realisatie missie 2021-2025 zal geïnvesteerd worden in de vormgeving van de nieuwe strategie van Light for the World in de projectlanden in Afrika en Azië, en in de ondersteuning die daarbij nodig is vanuit de Nederlandse organisatie. De verdere bestedingscriteria zullen door het bestuur worden vastgesteld in 2020.

	2019	2018
	€	€
FONDSEN		
Bestemmingsfondsen		
Saldo per 1 januari	11,659	83,915
Mutatie volgens resultaatbestemming	37,527	-72,256
Saldo per 31 december	49,186	11,659

Dit betreft een bestemmingsfonds voor projecten waar de geormerkte baten hoger zijn dan de bestedingen in het boekjaar.

2.7.6 Voorzieningen

	2019	2018
	€	€
FONDSEN		
Uitkeringsverplichting		
Saldo per 1 januari	364.573	376.839
Dotatie	16.709	8.036
Uitkeringen	-21.000	-20.302
Saldo per 31 december	360.282	364.573

Deze voorziening is gevormd naar aanleiding van een ontvangen nalatenschap. Light for the World heeft de verplichting op zich genomen om geld uit te keren aan de erfgenamen van deze nalatenschap. De uitkering is afhankelijk van diverse voorwaarden, waaronder indexatie op basis van het

ConsumentenPrijnsindexcijfer. De voorziening is gebaseerd op een actuariële berekening. De rekenrente bedraagt 2,345% (2018: 3,471%) gebaseerd op sterftetabel GBM/GBV 2012-2017 methode SRA.

2.7.7 Kortlopende schulden

	2019	2018
	€	€
Belastingen en sociale lasten		
Af te dragen loonheffing en sociale lasten	89.136	67.562
Te betalen pensioenpremie	119	-
Saldo per 31 december	89.255	67.562
Overige kortlopende schulden		
Reservering vakantiegeld inclusief sociale lasten	67.032	41.479
Reservering vakantiedagen	-	31.214
Overlopende passiva	214.406	20.857
Saldo per 31 december	281.438	93.550

2.7.8 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Voor de huur van het kantoor is een huurovereenkomst aangegaan. Het totaal van de huurtermijnen dat na balansdatum vervalt bedraagt ca. € 10.270.

Voorwaardelijke vorderingen

Indien partners toegekende projectgelden niet geheel besteden in de betreffende projectperiode is sprake van onderbesteding. Light for the World Nederland heeft dan het voorwaardelijke recht deze gelden terug te vorderen. Per balansdatum is geen betrouwbare schatting te maken van deze onderbestedingen.

Onderbestedingen worden, na vaststelling en nadat dit is kenbaar gemaakt aan de partner, in de regel verrekend met de volgende toegezegde projectperiode.

Meerjarige rechten

Ultimo 2019 zijn er meerjarige giften toegezegd in de vorm van een schenkingsakte of overeenkomst periodieke gift. Dit resulteert in de volgende toegekende giften voor de komende jaren:

Jaar: Toegezegde giften

2020	€ 693.883
2021	€ 498.944

2.7.9 Gebeurtenissen na balansdatum

Overdracht programma Oeganda

Begin 2020 hebben Light for the World Nederland en Light for the World International overlegd over de invulling van toekomststrategie. Uitkomst hiervan was dat Light for the World Nederland per mei 2020 haar programma in Oeganda overdraagt aan Light for the World International. Hiermee zijn de resultaten van de investering van Light for the World Nederland in de afgelopen jaren verzekerd richting de toekomst en wordt de aanpak van Light for the World Nederland breder in Light for the World International verankerd. De financiële impact hiervan (o.a. op de kostenratio's) is nog niet verwerkt in begroting 2020 zoals opgenomen in deze jaarrekening.

Corona-crisis

Bij het opmaken van de jaarrekening werden de eerste effecten van de corona-crisis helder. Welke impact corona zal hebben op de implementatie van onze projecten, de voortgang van het werk in diverse landen, en het effect op onze inkomsten op langere termijn is nog onhelder. Light for the World bereidt scenario's voor, voor zowel haar programma's als inkomsten, die een basis zullen vormen voor een aangepaste begroting.

2.8 Toelichting op de baten

BATEN

2.8.1 Baten van particulieren

	REALISATIE 2019	BEGROTING 2019	REALISATIE 2018
	€	€	€
Particulieren	489.470	470.499	308.765
Machtigingen	-	-	147.997
Major donors	507.022	482.150	549.773
Schenkeningen	-	-	62.448
Legaten en nalatenschappen	2.100.415	25.000	42.640
	3.096.907	977.649	1.111.623
2.8.2 Baten van bedrijven			
Bedrijven	32.024	78.975	42.146
Optieklzaken	25.554	24.250	11.565
	57.578	103.225	53.710
2.8.3 Subsidies van overheden			
MinBuza Nederland in samenwerking met ICCO	24.696	-	24.781
MinBuza Nederland in samenwerking met ICCO Uganda	40.000	57.550	55.584
MinBuza Nederland in samenwerking met ICCO India	20.000	23.775	29.700
MinBuza Nederland in samenwerking met ICCO Bangladesh	20.000	23.775	36.591
MinBuza Nederland in samenwerking met UDPK Kenia	18.853	24.000	31.461
MinBuza Finland in samenwerking met Plan Finland	129.345	145.110	80.933
	252.894	274.200	259.050

2.8.4 Baten van verbonden organisaties zonder winststreven

	REALISATIE 2019	BEGROTING 2019	REALISATIE 2018
	€	€	€
Stichting Light for the World International	695.283	1.030.159	367.928
Stichting Light for the World België	-	-	35.459
	695.283	1.030.159	403.387

2.8.5 Baten van andere organisaties zonder winststreven

	REALISATIE 2019	BEGROTING 2019	REALISATIE 2018
	€	€	€
Fondsen en stichtingen	808.793	805.638	826.319
Internationale vermogensfondsen	293.745	184.000	154.012
Stichting De Lichtboei	100.000	100.000	100.000
Kerken	65.642	72.500	66.963
Scholen	-	750	1.700
Serviceclubs	-	5.000	425
EO Metterdaad	45.934	75.000	189.075
Norad Stromme	-	-	-
Liliane fonds	50.000	-	50.000
	1.364.114	1.242.888	1.388.494

2.8.6 Baten als tegenprestatie voor de levering van diensten

	REALISATIE 2019	BEGROTING 2019	REALISATIE 2018
	€	€	€
Training en advies	18.527	25.000	24.847
	18.527	25.000	24.847

2.9 Toelichting op de lasten

2.9.1 Subsidies en bijdragen

	REALISATIE 2019	BEGROTING 2019	REALISATIE 2018
	€	€	€
Bijdragen aan projecten partners	1.882.863	1.987.678	1.349.043
Lidmaatschap Light for the World International	25.763	58.000	-
Eigen projecten	230.970	-	694.012
Koersverschillen projectbetalingen	-	-	-2.970
	2.139.596	2.045.678	2.040.085

De eigen projecten 2019 bestonden voor € 163.508 (2018: € 199.150) uit Every Life Matters en € 67.462 (2018: € 494.862) projecten Light for the World Nederland.

BIJDRAGEN AAN PROJECTEN PARTNERS	REALISATIE 2019	REALISATIE 2018
	€	€
Indonesië	36.814	18.464
Cambodja	367.437	279.246
Ethiopië	112.923	150.000
Zuid-Soedan	158.900	158.550
India	-	2.000
Congo	-	100.000
Mozambique	157.864	133.000
Uganda	17.045	-
Civic Engagement Alliance	105.524	-
Livelihood Improvement Challenge	379.621	-
DID Programme	35.451	-
Employable	232.942	260.185
InBusiness Argidius	162.519	104.012
My Body. My Future	66.806	80.933
Overig	49.017	62.653
	1.882.863	1.349.043
Bruto subsidies en bijdragen	1.882.863	1.349.043

2.9.2 Personeelskosten

	REALISATIE 2019	BEGROTING 2019	REALISATIE 2018
	€	€	€
Salarissen	896.424	834.748	934.368
Sociale lasten	147.464	127.831	141.939
Pensioenlasten	82.195	88.158	92.723
Ziekteverzuimverzekering	57.637	40.000	36.789
Reiskosten buitenland	40.388	45.000	47.875
Werving en selectie	-	-	-
Regeling compensatie transitievergoeding	-65.154	-	-
Overige personeelskosten	98.005	59.463	77.882
	1.256.959	1.195.200	1.331.576

Het gemiddeld aantal werknemers gedurende het boekjaar 2019 bedroeg 16,8 (2018: 16,6).

De bestuurders ontvangen geen bezoldiging voor hun werkzaamheden. In het verslagjaar zijn geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan bestuursleden.

DIRECTIEBEZOLDIGING

Mw. D.J. Nieuwenhuis	
Functie: directeur	
Dienstverband	bepaald
Aard (looptijd)	36
Parttime percentage	100
Periode	01/01 – 31/12
	€
Jaarbezoldiging	
Brutosalaris/vergoeding	73.561
Vakantiegeld	5.812
Eindejaarsuitkering	6.594
Pensioenlasten	9.096
Totaal bezoldiging 2019	95.063
<i>Totaal bezoldiging 2018</i>	<i>92.548</i>

2.10 Verschillenanalyse begroting en realisatie

	REALISATIE 2019	BEGROTING 2019	VERSCHIL
	€	€	€
BATEN			
Baten van particulieren	3.096.907	977.649	2.119.258
Baten van bedrijven	57.578	103.225	-45.647
Subsidies van overheden	252.894	274.200	-21.306
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	695.283	1.030.159	-334.876
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.364.114	1.242.888	121.226
Baten als tegenprestatie voor de levering van diensten	18.527	25.000	-6.473
Overige baten	4.907	3.750	1.157
Totaal baten	5.490.210	3.656.872	1.833.339
LASTEN			
Subsidies en bijdragen	2.139.596	2.045.678	93.918
Publiciteit en communicatie	68.502	68.500	2
Directe kosten fondsenwerving	159.497	140.000	19.497
Personeelskosten	1.256.959	1.195.200	61.759
Huisvestingskosten	21.739	22.650	-911
Kantoor- en algemene kosten	250.704	131.700	119.004
Afschrijvingen	41.143	45.130	-3.987
Som van de lasten	3.938.142	3.648.858	289.284
Saldo financiële baten en lasten	-15.429	1.000	-16.429
Saldo van baten en lasten	1.536.639	9.013	1.527.626

Baten
In het verslagjaar zijn meer baten van particulieren ontvangen dan begroot als gevolg van een nalatenschap van bijna € 2 miljoen naast al hogere nalatenschappen van ruim € 100.000. Van baten van bedrijven is bijna € 50.000 minder ontvangen dan begroot. De baten van verbonden organisaties zonder winststreven zijn achtergebleven bij de begroting, omdat projecten zijn uitgesteld en onderbesteding heeft plaatsgevonden ten opzichte van de begroting en dientengevolge lagere baten moeten worden toegerekend.

De baten van andere organisaties zonder winststreven zijn ruim € 100.000 meer gestegen dan begroot.

Lasten
De directe bestedingen aan projectsubsidies en -bijdragen zijn met bijna € 100.000 gestegen, vanwege extra kosten in Oeganda voor het project Make 12.4% Work. De kosten voor fondswerving zijn gestegen door een extra campagne voor middle- en high donors, een bewuste keuze die in het verslagjaar is genomen, om voor te kunnen sorteren op kansen in 2020 en verder.

Onder de personeelskosten zijn kosten opgenomen in verband met beëindigingen van arbeidsovereenkomsten en naverrekening van de ziekteverzuimverzekering. Onder de kantoor- en algemene kosten zijn extra kosten opgenomen voor de versterking van

het transitieproces binnen Light for the World Nederland en kosten van vervanging van vast personeel door inhuur. Onder de financiële baten en lasten is een last opgenomen zijnde de dotatie in verband met de oprenting van de uitkeringsverplichting.

Vastgesteld en goedgekeurd te Veenendaal op 15 april 2020.

Drs. S.R. van Bellen
Voorzitter

Mr. J. Th. de Wit
Secretaris

Mr. T.J.P. Folmer
Penningmeester

Drs. A.N. Lukkien
Lid van het bestuur

Dhr. S. Bol
Lid van het bestuur

Mw. J.C. Kool
Lid van het bestuur

Drs. Th. van Stuijvenberg
Lid van het bestuur

Mw. D.J. Nieuwenhuis
Directeur

Stichting Light for the World Nederland
Postbus 672
3900 AR VEENENDAAL

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Light for the World Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Light for the World Nederland gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 december 2019 een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Light for the World Nederland, te Veenendaal per 31 december 2019 en van het saldo van baten en lasten over de periode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019 met een balanstotaal van € 3.806.610;
2. de staat van baten en lasten 2019 met saldo van baten en lasten van positief € 1.536.639 (overschot); en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Light for the World Nederland te Veenendaal, zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het voorwoord tot en met hoofdstuk 8 (waarin opgenomen het bestuursverslag);
- de bijlage Begroting 2020.

Correspondentie
Postbus 327
3360 AH
Sliedrecht

0172 - 750 175
info@withaccountants.nl
www.withaccountants.nl
@withaccountants

IBAN NL71 INGB 0667 8301 62
KvK 28112484

- 2 -

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en alle informatie bevat die op grond van de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties vereist is. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Was getekend te Amersfoort, 15 juni 2020.

WITH accountants B.V.
Drs. J. Snoei RA

Bijlage.

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2019 van Stichting Light for the World Nederland te Veenendaal

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

Wij hebben onze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Begroting 2020

	BEGROTING 2020	REALISATIE 2019	BEGROTING 2019
	€	€	€
BATEN			
Baten van particulieren	993.500	3.096.907	977.650
Baten van bedrijven	89.996	57.578	103.225
Subsidies van overheden	216.098	252.894	274.200
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	691.467	695.283	1.030.159
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.673.168	1.364.114	1.242.888
Som van de geworven baten	3.664.229	5.466.776	3.628.122
Baten als tegenprestatie voor de levering van diensten	25.000	18.527	25.000
Overige baten	3.750	4.907	3.750
Totaal baten	3.692.979	5.490.210	3.656.872
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Participatie van mensen met een handicap in ontwikkelingslanden	2.921.840	3.081.832	2.883.834
Voorlichting	217.855	151.255	138.149
	3.139.695	3.233.087	3.021.983
Werving			
Wervingskosten	482.704	519.304	457.719
Beheer en administratie			
Kosten van beheer en administratie	179.245	185.751	169.157
Som van de lasten	3.801.644	3.938.142	3.648.859
Saldo voor financiële baten en lasten	-108.666	1.552.068	8.013
Saldo financiële baten en lasten	-	-15.429	1.000
Saldo van baten en lasten	-108.666	1.536.639	9.013

Light for the World

Postbus 672, 3900 AR Veenendaal

T +31 (0) 318 - 58 63 58

E info@lightfortheworld.nl

I www.lightfortheworld.nl

f facebook.com/lightfortheworld

🐦 @lftwnl

Ontwerp en vormgeving:

Redmatters